

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Égész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szombat, június 18-án.

167. szám.

Vilmos plebiscituma.

Caligulának mondták, ki leromboltatja az alexandriai Jupiterképet, hogy helyébe a maga szobrát emeltesse; dy-sangeliumi szók hirdetőjének mondták, ki a szentírásból csak a császárnak megadandókat hirdeti; hálátlannak mondták, mert nincs szüksége miniszterekre csak kabinet-titkárokra, mint ősenek, a pipás Frigyes Vilmosnak és imitátornak mondták a politikában, mert tovább haladt az uton, amelyet megkezdett Bismarck, de mindjárt merész kalandornak is mondták, mert rálépett olyan utakra is, amelyeken nem járt Bismarck; mondták, hogy harczba szállt az ősi föld-birtokos-osztálylyal, a „káposzta gentry“-vel és szövetségelt az új nemességgel, a „kémény gentry“-vel, kinek alkirályt is nevezett báró Slummban; de ismét mondták, hogy az agráriusok kedvéért hagyja, hogy a gabona drága legyen, mint az ezüst; mondták továbbá tíz év alatt bohémnek és feudalisnak, söröző burschnak és viveurnak, katonának és bizanci császárnak, kemény lovagnak és lágy muzsikuskak, mondták mindent és mondták mindennek, de senki sem mondta, hogy valaha félreállott volna. Sok szó esvén róla, sok hibája pontosan jellemeztetett sok erényével és sok benső ellentmondásával együtt, mert annyi kritikus mintegy összebeszélve nem tudna hazudozni soká, és népe, a nép, a puer robustus sed malitiosus urának nagyságát dicsőítvén, defektusairól is szívesen beszél, mint nagy Napoleonról is szerették süjtögni a direk-

tórium szalonjaiban, hogy — görcsökben szenved. Kedves és emberi dolog a nagyokat hozzánk hasonlónak, gyöngéknak látni. S birodalmából, minden untalan halatszik ilyen kifogásoló szó, mintha nagy Frigyes után ismét feleledt volna az az idő, melyről Lessing gunyosan mondja: „Legfőbb szabadságunk az, hogy a pamfleket lejjebb ragaszthatják a sarkon.“ Ámulás és gyűlölet között járván, bizanci szokat és frivol csufolódásokat hallván, a tömjénfüst s a sötét felhőzet, a fény s a komorság, mely körülveszi, részint tőle ered, részint ötven milliónyi kritikustól, a teuton néptől. S nem lehetne igazat tudni Vilmos imperator rexről, ha maga nem támasztana szélfuvást maga körül, midőn halad. De halad s így kitetszik az igazság is: e nagy ember sohasem ingadozik. Óriási alak a politikában, ahol már egy lat erő is többet jelent egy mázsa ideánál.

Tíz év után ma és tegnap plebiscitumot követelt e nagy császár nemzetétől, a hü de malitiosus teutonoktól. Mert van neki egy ellenfele, akin törni, zuzni akar tíz év óta s akin tör és zuz minden elképzelhető eszközökkel; a szociáldemokrácia ez az ellenfél s a mostani választáson vivja a német császár a XIX-ik században utolsó harczát az ellenféllel. Elfeledvén hát, hogy már volt két császár is Európában, akit a plebiscitumos császárnak csufoltak, nem gondolván arra, hogy a nemzetek ezzel a névvel is tréfát szoktak üzni; Vilmos császár a június 16-iki választáson így

szólt a birodalomhoz: — Ma van uralkodásom tizedik évfordulója. Ennek az ötletéből kérlek titeket, szavazzatok bizalmat vagy nekem, vagy a szociáldemokráciának! . . .

Az ötlet merész volt, mert azzal a veszedelemmel járt, hogy a választásoknak váratlan eredménye lesz és a császár úgy jár, mint aki meggondolatlan szókért lakol meg nyilvánosan. Fokozta a veszedelmet az, hogy a szociáldemokráciának ez idén különösen alkalmas fegyverek kínálkoztak a választási harcra. Mert a hivatalos „Reichsanzeiger“ a választások előtt kétszer is kihirdette ugyan, hogy a választási rendszert nem akarják megváltoztatni a szövetséges kormányok és hogy minden ilyen szociáldemokrata agitáció csak kortesfogás, — de nem volt Németországban ember, aki ezt a czáfolatot elhitte volna. Először is a kancellár vagy gróf Posadowsky nem nyilatkozott. Másodszor mindenki, aki két-három év óta figyeli a német politikát, észrevehette, hogy az általános választói jog eltörlésével egész sor publicista, képviselő és politikai egyesület komolyan foglalkozik és hogy az némely pártkörökben pláne határozott kivánsággá lett. Ezt a dolgot közvetlenül a választás előtt letagadni annál sikertelenebb dolog volt, mert a német választók ugyanis látták és hallották, hogy az államhoz hü pártok jelöltjei korántsem beszéltek oly határozottsággal az általános választói jog érintetlenségéről. Aki nagyon őszinte akart lenni, mint a szabadelvű pártoknak a Richter-

Nótaversekről.

Mióta közismeretüvé vált a mátészalkai gyász, mert egy legénynek rézfokos esett a fejébe s páros kés állott a szívében, azóta nem igen keresik azokat a nótákat, amiket nem csinált senki. Miután ma már ez is csak úgy készül, mint a csizma. Ugyanis csizmadíában is van, aki jó csizmát csinál, más ellenben rosszat szerkeszt. A hasonlat továbbá azon irányban is érvényes, hogy fejelések szintén készíttetnek, míg más körmönfont mester oly furfangosan varrja a régi fejet az új szárhoz, hogy új gyanánt kél el a vásárban az egész készség. Bár nem ezen irányban nyújtom panaszomat, mert nem is annyira nótáról van itt szó, mint inkább versekről. Azon rigmusokról, amelyek a nótához tartoznak s amelyek nem úgy vannak, mint az úgynevezett dalköltészetben, hogy vagy a vers van meg előbb, vagy a nóta s később készül egyikhez a másik. Hanem ezek együtt jönnek valahonnan elő, a jó isten tudná csak, hogy honnan. A nótáról itt persze nem lehet beszélni, de különben is a nóta elmegy igen gyorsan messze vidékre, csak a hozzávaló vers marad el.

Ezeknek a nótái is részben bizonyosan ismertek, mert az elszáll. Elég például egye-

temi embereknek néhány heti vakáció, hogy a nótát azután magukkal vigyék. A cigány átveszi egyik is, másik is, de már a másik nem tudja a vele járó verset s az esetben, ha ajkára veszi a közönség, készül hozzá új vers, amelyek néha ugyan helyet szoríthatnának maguknak a legcsinosabb tanköltemények között, de nem vágnak semmi módon sem a nótához. Ezért érdemes róluk e pár szót ejteni. Ez a nóta például bizonyosan járja különböző versekkel az országot:

Barna legén mén el a gang alatt,
Kiesött a fejből a kalap.
Hej, de kiesött a fejből a kalap.

Barna kis lán vödd föl a kalapom,
Gyűvő őszre löszöl a galambom.
Hej, de gyűvő őszre löszöl a galambom.

És ahhoz a nótához semmiféle vers úgy nem illik, mint épen ez az egy, a fejből kiesett kalapról amelyik szól. Már akárki akármit mond, van azokban bizonyos összetartozandóság és ha szép is a frakkhoz a fehér mellény, nem szép az atillához. Ezekben a versekben, amiket odakint fabrikálnak csak úgy maguk mulatságára az emberek, valami különbözőség van, valamely hangulata az észjárásnak és valamely csudálatos naivitás a

gondolatokban. Ime, például egy szerelmes nóta:

Bodor birka elvesztötte az anyját,
Ez a kis lán nem tanáli a párját,
Bár csak engöm választana párjának,
Hálát adnék a mönnyei Atyának.

A „Nyisd ki babám az ajtót“ nótának sokféle változata kering az országban. Nem csak a vers van elváltozva, hanem a nóta is. A „hogy hallják“-os erre felé a nép közt nem ismeretes, hanem van helyette másik, kettő. Az egyik csárdásra való s úgy mondja, hogy azt mondja:

Most gyűttem Szögedébül,
Abbul a hírs nemzetségbül.
Mögtanultam benne három magyar szót,
Azt, hogy: nyisd ki kedves babám az ajtót,
Azt, hogy: nyisd ki kedves babám az ajtót.

Bár ezt is forgatják. Utolsó sorai helyett ezeket is szokás mondani: kalap van az én fejemön, nem kendő; Én vagyok az igaz szívű szerető . . . Ezt már igazán nem lehet tagadni, hogy a kultura hozta magával, mert hiszen a kalapot bizonyosan a kultura hozta a fejkendő helyett.

A másik vers busongó, de ennek dacára a Rákóczyra emlékeztet:

frakciótól és a délnémet néppárttól független jelöljei közül némelyik, az plane megtette azt a vallomást, hogy igenis akarnak „valamit változtatni” az általános szavazati jogon: például a korhatárt akarják megszeríteni, vagy a közvetlenséget, avagy a titkos jelleget. Ilyenformán minden német választó tudta tegnap, hogy ez a választás plebiscitum az általános szavazati jog dolgában is, nemcsak a császár és a szociáldemokrácia közt fenforgó ügyben. A császár tehát tulajdonképen azt is kérdezi tőlük: — Engem akartok-e vagy az általános választói jogot? . . .

A német nép, a puer robustus, sed malitiosus, megfelelt erre. Az ötven milliónyi kritikus a fontos alkalommal elhallgatott burschikozus tréfájával. Az ámulás és gyűlölet ködébe burkolt, a tömjéntől és gunyos báránnyelűktől körülvett császárban ők is meglátták az előretörő daliát, aki kirántott kardjával folyton vágni akar magának helyet. A pislogó német szemek megpillantották s a tiszta német elmék belátták, hogy ez a harc: értük folyik és folyik Németországért. „Hogyne segitenénk a fejedelmi harcra ezzel a lemondással?” — gondolták hát. — „Hogyne adnók oda Vilmosnak az általános választói jogot Németországért?” — suttogták hát, eldobván a „másik”-nak szavazóceduláját az urba előtt. Sikerült a Vilmos plebiscituma.

A nagy haladó ismét nagyot haladt egyszer. Császári palástjába burkolózva most bizonyára pihen egyet az ormon. A völgy az övé, a jövő vetése alá most szántatik és ama zászlók neki hajlonganak. A császár mosolyog és a saját karját nézi, mely kiduzzad a hermelinen. Bismarcknak — úgy gondolja — ép ilyen karja volt és voltak neki kivételes fegyverei is és az mégis csak háromszor kevesebb eredménnyel végezte ezt a harcot, mint ő, a császár, az antiszocialista Európa vezetője.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak d. e. 10 órakor ülése van.

A kvótatárgyalások. A magyar kvótabizottság tagjai e hónap 24-én utaznak fel újra Bécsbe és 25-én kezdik meg a folytatódó tárgyalásokat az osztrák kvótabizottsággal. A magyar bizottság előadója már dolgozik a kvótakulcs kiszámításán a magyar pénzügyminiszterium által előterjesztett adatok alapján.

A csehek és a kiegyezés. Prágából táviratozzák a „N. W. T.” utján, hogy az itteni kereskedelmi kamara ma esti ülésén rendkívül érdekes határozatot hoztak az osztrák-magyar gazdasági kiegyezés ügyében. Az elnöki bizottság ugyanis jelentést tett a kiegyezés kérdéséről, melyet a németek szervezetei ellenében a szláv többség egyhangulag elfogadott. A terjedelmes jelentés a kiegyezésről szövegszerűen a következőket mondja:

Minthogy a jelenlegi politikai parlament sem e kiegyezési javaslatokat, sem pedig egyéb fontos gazdasági kérdések tárgyalására nem alkalmas, a kamara a körülmények és az ügy fontosságának alapos mérlegelése után azt az óhaját fejezi ki, hogy a kiegyezési törvényjavaslatokat egy ad hoc közgazdasági parlament elé terjeszszék megvilágítás és határozathozatal végett. Ennek a gazdasági parlamentnek vagy 150 tagja lenne, akiket a kereskedelmi kamarák, az országos gazdasági egyletek választanának. Magától értetődik, hogy e parlamentnek a jelenlegi politikai parlament egyetlen tagja sem lehet. Ez uton lehet csak a rendkívül nagyfontosságú és még függőben levő gazdasági kérdéseket megoldani.

Kramolin Viktor főispán. Szalavszky Gyula — mint megbízható helyről értesülünk — már a legközelebb megváltik Pozsony vármegye és Pozsony szabad királyi város főispánságától és csak Trencsénmegyét fogja vezetni ezentul. Utódja a pozsonyi főispánságban dr. Kramolin Viktor helyettes főállamügyész lesz.

Egyenruhás kérvények. A képviselőház kérvényi bizottsága Radocza János elnöklése alatt ma ülést tartott, melyen a kormány részéről Fejérváry báró, Erdély, Lukács, Perczel, Darányi és Josipovich miniszterek és Gromon és Zsilinszky államtitkárok voltak jelen. A bizottság tárgyalás alá vette a házhoz intézett feliratok és kérvények kilenczedik

sorjegysekét, amelyet Kőszeghy Mándor előadó ismertetett. A kérvények legnagyobb része, szám szerint 152, a földadó leszállítását és a tőzsdeadó behozatalát sürgeti. A bizottság minden vita nélkül annak javaslatbizonyságában állapodott meg, hogy mindennek a kérvények a pénzügyminiszternek adassanak ki.

Szerb konferencia. Branikovich György szerb patriarka a szerb kongresszus néhány vezetőjét e hónap 20-ikára bizalmas konferenciára hívta össze. A konferenciának a célja megállapodásra jutni az iránt, hogy az ujjolag egybehívandó szerb kongresszus elsősorban a kongresszusi statutumot alkossa meg. Nem igen van azonban remény arra, hogy a konferenciának sikere legyen, mert a kongresszusból annak idején kiküldött szűkebb bizottság sem tudta a hierarchia és a laikus elemek között fennálló ellentéteket szétoszlatni. Báró Zsivkovics János, az ellenzék vezére állítólag a hétfői konferencián is olyan indítványokkal fog fellépni, amelyek arra irányulnak, hogy a kongresszuson a statutumot tárgyalni ne lehessen. A kormány pedig természetesen határozottan megmarad ama álláspontja mellett, hogy az egybehívandó kongresszus első sorban a statutumot tárgyalja le.

Az autonomisták ellen. Mint Fiuméből jelentik, ott már hetek óta az a hír kering, hogy a kormány az autonomista érzelmű államhivatalnokokat az anyaországba helyezi át. E hír, úgy látszik, most megvalósul, mert ma a Bilancia hat fővármegyei tisztviselő áthelyezéséről tesz említést és ezek az áthelyezések még folytatódni fognak. A kormánynak ez az intézkedése a fiúmei magyaroknál igen jó hatás itett.

Országgyűlés.

Rövid ülése volt ma a törvényhozás mindkét házában. A főrendiház épen csak a Tóth Vilmos halálával szükségessé vált intézkedéseket beszélté meg, a képviselőháznak azonban mégis volt valami érdemleges tárgyalása is. A horvátországi Horvátországban való behozatalát s néhány helyi érdekű vasut engedélyezését intézte el. Azonfelül az igazságügyminiszter is válaszolt Molnár apát egyik interpellációjára a tót lapocskák igazgatási dolgában.

Holnapra már csak egy téma maradt, az talán kiadós lesz. Mert az a mentelmi bizottság jelentése a Lepsényi-ügyben s azt mondják, a néppárt támadni fogja a jelentést. De azért ez a nap se lesz valami nagyon viharos.

Nyisd ki babám az ajtót,
Magyar kopogtat, nem tót.
Jaj de soká nyitod ki:
Mintha nem tudnád, hogy ki.

Jaj de soká nyitod ki:
Mintha nem tudnád, hogy ki.
Ha be nem eresztesz,
Ha be nem bocsátasz:
A lelkedre halok meg.

A lelkedre halok meg.
Ablakodnál fagyok meg.
Ha be nem eresztesz,
Ha be nem bocsátasz
Ablakodnál fagyok meg.

Ez alighanem valami régi történet. Amint-hogy az „Elveszett a lovam czédrusfa-erdőben” kezdetű nótát is bizonyosan olyan valaki csinálta, aki járt is lovával czédrusfák alatt. Mint ahogy például a görbe országból való ez a kis szomorúság:

Prepoljei várnak várkapu-ablakába
Ki van tűzve sej, haj, magyar baka zászlója
Fujja a szél, fujja, fujdogálja, lengeti,
Mire neveli föl jó anya a gyermekét?

Arra neveli föl jó anya a gyermököt,
Abig husz esztendő, Boszniába leviszik . . .

Bus dal ez is s ennek dacára benne van a s e j, h a j, amiről szintén lehet vala-

mit szólni. Ahogy a nép a maga nótáit dalolni szokta, ezek a sejek, hejek, hajok és csuhajok soha semmi módon sem hasonlatosak azon csatakiáltásokhoz, miket a modern népdalfűzér urak a nótákba beleszerkeszteni szoktak. Lehet, hogy némely duhaj úgy teszi vagy úgy tette, az azonban magától a néptől lehetetlen messze esik. Sőt nem is azért rakja bele, hogy legyen hol kurjantani, hanem mert odakívánja a mérték. Ugyanez alapon rakja a nótába a de szavat, amit pedig kurjantani nem is lehet. Ezek a csuhajok is úgy kellenek oda, példának okáért, mikor úgy véli, hogy:

Pestön csináltak házat, csuhajla,
Ablakot rá háromszázat, csuhajla.
Közepibe tükrös szobát,
Babám csinostja benne magát, csuhajla.

Persze, hogy ez így versnek nem vers, de azért abból egy szál betűt kihagyni nem szabad, mert akkor meg a nóta nem lesz nóta (mert arra is kell gondolni néha, emberek). Mert ők odakint mindent elforgatnak, illetve olyanra forgatják, hogy ez nekik is tesszen. Egy Dankó-nótát pár éve igen megkedveltek, de a verse már nem tettzett sehogy sem. Ahelyett csináltak egy másikat, amelyben ez a sor foglaltatik: „G y a s z a d e r e k á n.” Már, hogy a lány

derekán van a g y a s z. Ugyan mi az istercsodája lehet ez? Idő múltán kiderült. Abbar az időben városi asszonyok elunták csupán a ruha alatt viselni a fűzöt, hanem a ruha fölé is kötöttek egy bőrből készült csattos övet. A divat kimászott a tanyákra s a fekete bőrköteleket azonnal elnevezték gyaşznak s csináltak is hozzá verset. Ugy lehet, gonyolódás volt ez elejében, de aztán megszokták. Mert a gnyból is kijár. Nézzék csak, mit szedtek nótába a dorozsnai tanyai kunokról, az ő tulajdon nyelvjárásukon:

Dorozsmaji legények
Jaj de szípek szegények.
Egyik siket, moásik vak
Nekimén a moásiknak,
Nekimén a moásiknak.

Pedig amugy egy ezredben szolgál a két fajta legénység, a magyar s a kun s abban elosznak a civilizélet differenciái. Ott már csak a mondur dicsősége beszél, bár nemrég svábokat is keverték a regementbe, amely azelőtt tiszta magyar volt. (No ilyen lealázást.) Azelőtt a honvédezred szedte magába a svábokat s az ebben rejlő humort azonnal ki is használta a kaszárnya fufang. Katonakoromban volt szállóige az az ötlet, hogy a magyar baka vásárnap délben azt kérdi a czimborató:

I.

A képviselőház ülése.

A napirend szerint a képviselőház harmadik olvasásban is megszavazza a három fogyasztási javaslatot.

Aztán következik a boritaladónak Horvátországban való behozatalára vonatkozó javaslat.

Farbaky István előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Popovics István utal arra, hogy ő már a múlt budget-vita idején sürgette a kizárólagos ital-mérés megszüntetését. Most üdvözlö a javaslatért a minisztert s biztosítja a horvát nép háfájáról.

A javaslatot ezután általánosságban és vita nélkül részleteiben is elfogadják.

A zsidó-nagybányai szomszédos vasut sülfid-med-szilágyocsehi szárnyvonalának építésére a Ház megadja az engedelmet.

A kereskedelemügyi miniszternek ahhoz a jelentéséhez, melylyel az iparfelügyelő hatáskörét az építőiparra is kiterjeszti, Kubik Béla szól s azt kéri, hogy mondják ki az építőmesterek felelősségét a balesetek dolgában és szigorítsák meg a pallérok vizsgálatát.

Báró Dántel Ernő kereskedelmi miniszter megígéri, hogy ha a jelentés mostani intézkedései elégtelenek lesznek, kész a szigorban tovább is menni.

A Ház erre a jelentést tudomásul veszi.

Következik a miniszteri válasz.

Erdély Sándor igazságügyminiszter válaszol Molnár Jánosnak, az „Opravdovy Krestjan” tót lapocska cikkkei ügyében hozzá intézett interpellációra. Molnár azért interpellált, hogy e cikkek miatt indítson a kormány sajtópört a lap ellen, mert a katolikus papság ellen izgat. A miniszter kijelenti, hogy azokban a cikkekben nincs osztály ellen való izgatás, ez csak abban az összeállításban van meg, amelyet Molnár János egyes kiszakított szavakból készített. Sajtópört hát nem indíthat. De ha Molnár azt akarja tudni, hogy mi a kormány álláspontja a katolikus papság ellen való izgatás dolgában, hát ezt a kormány veszedelmesnek tartja az országra s a leghatározottabban elítéli és ahol a büntető törvénykönyvvel összeütközésbe kerülnek, ott nem marad el büntetésük. Azonban nem mulaszthatja el, hogy némely lapokról ne szóljon, amelyekben igenis van osztály ellen való izgatás. Így a „Magyar Néplap”, melyet Lepsényi Miklós és Német Gellért szerkeszt, valamint a tót „Krestjan” és a német „Kristliches Volksblatt”, amelyet katolikus papok szerkesztenek, olyanokat mondanak a zsidókról, hogy csámpás lábbal és csámpás lelkiismerettel jönnek a világra, tolvajok és orgazdák. A liberálisok a legaljabb emberek gyülekezete, akik lopásból és csalásból élnek, akik megérdemlik, hogy életüktől megfosztassanak. Van pap, aki, midőn egy cikkeért felelősségre vonatott, valaki mást nevezett meg szerzőül. A végtárgyaláson pedig, mikor vétke már elévült, bevallotta, hogy ő a szerző. Tehette, mert büntetés már nem érhette. Figyelmezteti a miniszter a papokat, hogy a reve-

randát, ha sárba, pocskba kerül: semmi meg nem védheti. (Tetszés.)

Molnár János: Helyteleníti azt a hangot, a melyet azok a lapok használnak. De ha látnák azt a nagy elnyomatást, amelyben a nép szenved: értenék azt az elkeseredést, amely ily hangot ad. A választ különben tudomásul veszi.

Holnap tíz órákor lesz ülés, amikor Lepsényi mentelmi ügye kerül sorra.

II.

A főrendiház ülése.

Báró Vay Béla elnöklése mellett körülbelül husz főrendi tag ülésezett ma délelőtt. Minthogy a választott jegyzők közül egy sem jelent meg, az elnök Ludvig Gyulát kérte fel a jegyzőkönyv vezetésére.

Aztán az elnök fölemelkedett, hogy Tóth Vilmos haláláról megemlékezzék. Fölemelkedtek vele az összes megjelent főrendek.

Báró Vay Béla:

Méltóságos főrendek! Az, amitől már régen tartottunk, megtörtént, elnökünk, Tóth Vilmos, lakhelyén, Ivánkán, a hó 14-én hunyt el és már 16-án el is temetett. A nagy távolság s az idő rövidvége lehetetlenné tették, hogy a méltóságos főrendeket intézkedés végett előlegesen összehívjam, így az intézkedéseket elnökileg kellett megtennem, a melyek abból állottak, hogy vezetésem alatt egy főrendi küldöttség jelent meg elnökünk végtiszteségén s koszorút helyezett ravatalára a főrendiház nevében. Ezen intézkedésemre a méltóságos főrendek utólagos jóváhagyását kérem. (Általános helyeslés.)

(Felállva.) Méltóságos főrendek! Elhunyt elnökünk az 1848-as és 1860-as évek korának embere volt. 1848-ban mint serdülő ifju fiatal erővel és ifju hévvel szívta magába a szabadság és a szabadelvű eszmék illatos levegőjét, a következő években pedig könyvek között tanulta meg igazán szeretni a hazát.

A hatvanas években, legszebb férfikorában, nagy mesterek alatt és mellett tanulta meg, hogy miként kell eljárni, miként cselekedni, hogy egyéni kötelességünket teljesítsük az alkotmányos, szabad magyar haza irányában. Így lett ő egész életére hazaszerető, alkotmányos és hű magyar.

E jellem vitte, e jellem vezérelte őt egész életpályáján, minden állásban, fel a magas polczokig is, s ez tette lehetővé azt, hogy felséges urunk és apostoli királyunk legmagasabb bizalma mellett, a nemzet elismerését, sőt nagyrészt politikai ellenfelei rokonszenvét is magának kiérdemelte. Utolsó legfényesebb hivatalos állása lön, midőn e nagyméltóságú Ház elnökövé nevezetett ki.

De alig hallotta őt e nagyméltóságú Ház beköszönni szép, érczes hangján elmondott, sokat ígérő lendülettel beszédével, midőn csakhamar megdönté őt a kimerítő betegsége, egy bécsi útjában, ahonnét hazájába, övéi közé, csak azért jöhett vissza, hogy ilthon, honában, övéi között haljon meg.

„Vótál rapporton, czimbora? Kaptál Erlajbnisajtát?” — a sváb honvéd pedig ugyanezt így mondta: „Wärst pejm kihalkatás, un hast a kimaratási enketell?” Most azonban már keverednek svábok és magyarok, bár azért az ezred még mindig csak magyar nótákat költ. Az idénre ez szól:

Nincsen a császárnak
Olyan katonája,
Mint a Fehérvár-baka,
Bemén a csárdába.

Bemén a csárdába,
Rágyút szivarjára,
Hej, sok szöbe, barna lánknak
Fáj a szíve rája.

Az, hogy a katona-nóta a legtöbb abban a költészetben, amit a puszták emberei maguk maguknak csinálnak, mutatja, hogy leginkább a furulyázó, cziterázó legénység ezeknek a szerzője. Mihelyest vége a sorozásnak, megjelennek a rózsák s egyéb csinált virágok a kalapok mellett, mutatván, hogy e legényre úgy nézzön kend, atyafi, hogy ez már a császár emböre. Talán nem minden érdek nélkül való fölemlíteni, hogy a tanyákkal szomszédos Kistelek községben nem rózsát visel a legény a kalapján, hanem hosszú pántlikát, amelynek a színe aszerint van megválogatva, hogy

milyen fegyver alá szölitették be. A baka, a huszár, a tüzér még csak bele sem kóstolt az első sütet prófundba, már is különbözni akar egymástól, aminek ugyan rendszerint összekülnöbözés a vége. Ez a fejek lékelésében nyilvánul, mert hiszen az regruta-tradició. Az idei nóta erről így regél:

Lányok, lányok,
Lányok a faluba,
Falú végén szépen szól a muzsika.
Addig izok, mulatok,
Mig csak be nem rukkolok.
Ha elvisznek katonának,
Tudom mögsiratnak engöm a lányok.

Szegény leányoknak kétségkívül szomorú ilyenkor a sorsuk és nagy ingadozásokba esnek szerelem tekintetében. Ha ugy vasárnapi szabadságra hazavetődik a vén harcos, akinek már csak három hónapja van (de fele annak is éjszaka), nem győzi inteni őket, hogy el ne tántoruljanak:

Lányok, lányok, kisteleki lányok,
Öregbaka szeretőt tartsatok.
Öregbaka kitöti idejít,
Elvöszí a régi szeretőjít.

Ami ugyan nem egészen bizonyos, hanem ha már így van a nótában is, inkább hagyjuk rá. Mert nem jó az, ha a szó nem egyez.

Tömörköny István.

Méltóságos főrendek! Ha Tóth Vilmos nem is sokáig volt elnöke a főrendiháznak s ez idő alatt is ritkán elnökölt, de meggyőződésem, hogy bármi körülmények között, jó és rossz időkben egyaránt, mindig megfelelt volna ő állása minden követelményeinek, mert hazafisága, lelkiismeretessége és bő alkotmányos tapasztalatai kezekedtek azért nekünk.

Szenteljünk tehát egy lapot jegyzőkönyvünkben emlékének. Nyugodjék békében sírjában!

Részvénytulajdonosunkat az elhunyt családjának megküldeni indítványozom. (Helyeslés.)

Az elnöki előterjesztés egyhangulag elfogadott.

Az elnök ezután jelenti, hogy a képviselőháztól átirat érkezett Tóth Vilmos halála alkalmából.

Az átirat felolvasásával az ülés bevégeződött.

A főrendiház elnökének, Tóth Vilmosnak temetésekor meglehetősen feltűnést keltett szöles körökben az a körülmény, hogy a főrendeket a temetés alkalmával csakis két főrendi tag képviselte. A negyedszáz tagu testületből csak annyi képviselő került ki, mint a nyolcz tagból álló kormányból. A főrendi öreg urak nyilván aludtak, mint rendesen, s elernyedtt tagjaikat nem vihették a nagy utra.

A közönség megbotránkozik ezen, de nem haragszik érte. Megszoktuk, hogy a főrendiházat nem lehet komolyan venni. Kevés kötelességérzetükkel a főrendi uraknak sikerült magukat annyira nullifikálni, hogy manapság gyakorta hallunk a lipótvárosi kereskedői körök véleményéről, de a legmagasabb törvényhozói testületről, melynek véleménye legfontosabb lehetne ebben az országban, nem hallunk soha semmit. Nekik nincs véleményük, nincs akaratuk, ők nem csinálnak semmit, még csak nem is képviselnek.

Nyugodjanak békével.

KÜLFÖLD.

A törökök pusztítása. A thénböl jelentik: A görög kormány az idegen államokban levő megbizottaihoz, valamint a Görögországban levő idegen képviselőkhöz köriratot intézett, melyben felsorolja azokat a pusztításokat, melyeket a törökök Thessaliában végbe vittek. — Domokosban mindent elpusztítottak, leromboltak, a templomokban levő szent képeket összetörték, a templomi felszereléseket ellopták. A város 900 házából csak 34 maradt fenn, azok is kivétel nélkül a legszánalmasabb állapotban. Az egész domokosi kerületben, ahol különben mintegy 60 falu van, hasonló pusztítást vittek véghez a törökök. — Domokos után még Farsala és Larissa szenvedtek a legtöbbit. Az anyagiakban okozott kárt több mint 100 millió drachmára becsülik.

Orosz izgatások Bulgáriában.

Tirnovo, június 15.

Bachmetiev orosz diplomáciai ügynök körutat tesz Bulgáriában. A körut megkezdésekor zavargásoktól tartottak s a kormány mindenütt rendeletileg tiltotta be a fogadást. Természetes, hogy ez a rendelet titokban nem maradhatott. A hatás, melyet ugy az orosz diplomáciai ügynökre, mint a bolgár nemzetre tett, arra kényszerítette a fejedelmet és kormányát, hogy a körutazó orosz diplomáciai ügynök előtt mindenütt lovas csendőrséggel készítsen fogadtatást. És ez meg is történik.

Az első hivatalosan kierőszakolt fogadtatás Tirnovóban, a régi bolgár birodalom fővárosában, a Stambulov házában esett meg, hol Klement metropolita vezette a tisztelegő küldöttséget. Klement különben körlevélben hagyta meg a papságnak, hogy Bachmetiev körutjában mindenütt ünnepélyesen fogadják. A metropolita Tirnovóból a Sipka-szoroson át Gabrovóba és Drénóvóba utazott.

A tirnovói fogadtatás részleteiről a következőket írhatom: Mikor a kerületi főnök által vezetett lovascsendőr-csapat vágatva a városba érkezett s a diplomáciai ügynök közeledtét jelenté; a polgármester összeharagította a polgárságot, melyet azután Klement metropolita vezetett Bachmetiev elé. A metropolita üdvözlő beszédében kijelenté a bolgár

nemzet nevében, hogy Bulgária gyermekeivel és asszonyaival együtt forrón epekedik az oroszok pártfogásáért.

Aminő érdekes volt a metropolita üdvözlő beszéde, épen olyan érdekes volt az orosz diplomáciai ügynök felelete. Kijelentette az orosz diplomata, hogy a bolgár nemzet az egyetemes szlávság oszthatatlan részét alkotja és hogy az orosz császár, II. Miklós, híven fogja pártfogolni.

Az orosz diplomáciai ügynöknek ez a körútja mindenesetre nagyobb figyelmet érdemel s előkészítése nemcsak Ferdinand fejedelemtetronizálásának, hanem Bulgária annektálásának is, amire az oroszok már Sándor fejedelem detronizálásakor számítottak. Csak hogy akkor Stambulov keze akadályozta meg ohujaiak teljeseését. Ma nincs Stambulov. Akkor a bolgár hadseregben a demoralizáció csak szörványos betegség volt, ma az egész hadseregben pusztító járvány. És az oroszok ezen igyekezete senkit sem érdekelhet annyira, mint Magyarországot, melynek számos nagy érdeke szenvedne súlyos csapást. A Balkán-félsziget bármely részén vesse is meg lábát, a szlávság csakhamar meg fog neki hódolni, s Magyarországot, melynek az elégedetlen nemzetiségekkel is sok a baja, egy áttörhetetlen szláv gyűrű fogja övezni, mely addig szorul szűkebbre, míg megfojtással fenyegeti. Ez a jövő elmaradhatatlan bizonyossága abban az esetben, ha az oroszok terveit Bulgáriában meg nem hiúsítják. Mikor Stambulov kormányzott, az oroszok folyvást vádolták a monarchiát izgatással s hamisan vádolták. Vajjon a közös kormány a tényekkel szemben sem merne határozott akcióba lépni? Ok van rá, mert az nagyon is szokatlan dolog, hogy külállam követe utazza be az országot és a népet izgassa s urának protekciójáról biztosítsa.

Ferdinand fejedelem személyisége már nem garancia Magyarországnak és nem lenne abban az esetben sem, ha nem udvarolna az oroszoknak. Tapintatlansága, uralkodói hibái gyűlöletet keltettek a „svába” Ferdinand ellen Bulgáriában s ha a maguk erejéből még nem szabadulhatnak tőle, örömmel fogják fogadni az oroszok segítségét. És ki tudja, vajjon szükség esetén Ferdinand nem lesz-e boldog, ha az orosz hadseregben ezredesi, vagy tábornoki rangot kap.

Az ügy komoly és az orosz szövetkezési kedvvel jó lesz komolyan foglalkozni.

Bachmetiev orosz követ bulgáriai körútjából ez az első tanulság.

A végtelen háború.

Madrid, június 17.

Camara, tengernagy hajórajának rendeltetését teljesen titokban tartják. A lapok jelentése szerint éjjel-nappal dolgoznak a Kanári-szigetek és a Baléárok megerősítésén és a szigetek minden támadás ellen védve vannak. A „Liberal” egy cikkében kifejti, hogy Spanyolország nem számíthat semmiféle támogatásra a hatalmak részéről és meg fogja tudni védeni önmagát.

A Fabra-ügynökség értesülése szerint a tengerészeti miniszter, aki a carthagenai arsenál megtekintése után visszatér Madridba, egy harmadik hajóraj szervezésével foglalkozik.

Sagasta miniszterelnök reméli, hogy a cortest a jövő héten be lehet zárni.

Hir szerint a Filippini-szigetekre vonatkozó képviselőházi vita következtében Primo de Rivera ezredes, a tábornagy unokaöccse, provokáltatta Uria képviselőt.

Azt állítják, hogy Moret volt gyarmatiügyi miniszter ma este a képviselőházban fel fog szólalni, hogy kijelentse, hogy a volt miniszterium nem ismerte el azokat a kötelezettségeket, amelyeket Primo de Rivera tábornok a fölkelők képviselőivel szemben vállalt.

Madrid, június 17.

Hir szerint Camara tengernagy hajórajja Bostonha megy, hogy az Egyesült-Államok néhány kikötőjét bombázza. Más hír szerint a hajóraj a Filippini-szigetekre megy.

Madrid, június 17.

A Fabra-ügynökség jelentése szerint újabb csapatokat hívnak zászló alá. A tengerészeti és a hadügyi miniszteriumban nagy a tevékenység. Általános az a vélemény, hogy a háború sokáig fog tartani. Spanyolország nem reméli a hatalmak intervenczióját, még Németországot sem, jóllehet Németországnak nagy érdekei vannak a Filippini-szigeteken.

Madrid, június 17.

A santiago de cubai kormányzó azt táviratozza, hogy az amerikaiak tegnap körülbelül ezer lövést tettek. Néhány spanyol lövedék az ellenséges hajókat érte. A spanyolok vesztesége 3 halott és 21 sebesült, köztük 2 tiszt. A spanyol hajórajban nem esett kár. A bombázás kiterjedt az egész partvidékre Santiago és Aguadores közt.

Madrid, június 17.

Blanco tábornagy egy távirata azt mondja, hogy 14 ellenséges hajó bombázta a santiago de Kubai partokat és a kikötőt. A spanyol ütegek nagyon erélyes ellentállást tanúsítottak. Másfélórai erős ágyuzás után az ellenség visszavonult.

London, június 17.

Egy City-beli kereskedő június 13-diki dátummal Hong-Kongon át a következő hirt kapta Manillából: A város sem az amerikaiaknak, sem a felkelőknek nem adta még meg magát. Manillát a felkelők teljesen körülzárták.

TÁVIRATOK.

A londoni merénylet.

London, június 17. Amint Viktória királynő a gróf Arco-Valley német nagykövetségi titkár ellen elkövetett merényletről értesült, távirati uton részvétellel tudakozódott a gróf állapota felől. A walesi herceg és Salisbury lord is tudakozódtak tegnap délután a sebesült állapotáról. Röntgen-sugarakkal két fényképfelvételt készítettek, amelyeken látható a golyó fekvése. A golyót ma távolítják el.

London, június 17. Gróf Arco-Valley állapotja nagyon kielégítő. A seb a grófnak csak kevés fájdalmat okoz. Eddig még nem tettek kísérletet arra, hogy a golyót a sebből kivigyék.

A németországi választások.

Berlin, június 17. Újból megválasztottak birodalmi gyűlési képviselőkké: gróf Kanitz, dr. Bachem, Bueb, Hohenlohe herceg, Zorn, báró von Bulach, Arenberg herceg; pótválasztás alá kerülnek: gróf Walderssee, Ricker, dr. Lewetzow, dr. Hahn, Rosicke és Plötz. Az újból meg nem választottak között van Ratihor herceg is.

Berlin, június 17. Az eddigi választási eredmények már amennyire a nehézkes német hírszolgálat révén ismeretessé váltak, két érdekes jellemvonást mutatnak. Először is megnövekedett a szociáldemokraták száma. Másodszor pedig igen sok lesz a pótválasztás. Vagy százötven kerületben okvetlenül pótválasztást kell tartani. És itt meg kell említeni azt is, hogy nagyon sok helyen még nincs vége a szavazásnak és több helyről még nem érkezett hír a választás eredményéről. Az azelőtt oly csekélyszámu szociáldemokraták most már harminczhat mandátumot szereztek, és vagy száz pótválasztásban részt fognak venni, amelyek nagy számában övék lesz a győzelem. Stöcker a pótválasztásban valószínűleg meg fog bukni. Stralsundban a választások alkalmából nagyobb-szerű verekedés is volt. Szerdán tartotta ugyanis Längen antiszemita jelölt, aki különben már egyszer képviselte a kerületet, programbeszédét, és ekkor a hallgatóság tetteleg bántalmazta. Sörös poharakat vágta a jelölt fejéhez és a szemén és nyakán súlyosan megsebezte. A sebet már bevarrták az orvosok. A népgyűlést a rendőrség feloszlatta. A tömeg azonban továbbra is olyannyira rakócizálkandott, hogy a katonaságot kirendelték.

Csak hogy mire az odaért, már nem mert senki sem mocczanni és így a katonaságnak nem kellett közbelépnie.

Berlin, június 17. Délután 5 óráig 317 választás eredménye volt ismeretes. Megválasztottak: 20 konzervatív, 5 birodalmi-párti, 68 centrumpárti, 4 reformpárti, 5 nemzeti szabadelvű, 2 egyesült szabadelvű, 32 szociáldemokratát, 8 lengyelt, 1 dánt és 5 pártonkívülit. 168 választókerületben pótválasztás lesz, még pedig pótválasztás alá kerül 40 konzervatív, 19 birodalmi párti, 35 centrumpárti, 7 reformpárti, 60 nemzeti szabadelvű, 4 egyesült szabadelvű, 35 szabadelvű néppárti, 9 német néppárti, a mezőgazdák szövetségének 4 tagja, 84 szociáldemokrata, 1 lengyel, 7 Welf és 6 pártonkívüli.

A francia kormányválság.

Páris, június 17. Faure elnök ma délután Ribot-t fogadta és felszólította az új kabinet megalakítására.

Páris, június 17. A köztársaság elnöke ma már nem tanácskozott egy politikai személyiséggel sem. Ribot ugyan ellátogatott az elysée-i elnöki palotába, hanem ezt csak azért tette, mert Faure felajánlotta neki a miniszterelnökséget. Ribot erre csak azt válaszolta, hogy véglegesen el nem fogadhatja az ajánlatot. Holnap este közölni fogja az elnökkel, hogy vajjon siker koronázta-e fáradozását a pártvezérek kapacitálásában. Ribot egy „kiesztelő kabinetet” akar alakítani. Első sorban a mérsékelt köztársasági csoportokban keresi a jövődó miniszterium támaszait. E pártok magatartásától függ, hogy Ribot elvállalja-e a miniszterelnökséget vagy nem. Hanotaux kijelentette, hogy rá ne is számítsanak, mert nem vállal tárczát. Ennek a visszavonulásnak az az oka, hogy a radikálisok folyton azt hajtogatják, hogy olyan kormányt meg nem tűrnek, amelyben a Méline-kabinetnek csak egy tagja is helyet foglal. Hanotaux inkább Londonban az ottan megürlt francia nagykövetségi állást veszi át. (N. Fr. Pr.)

Páris, június 17. Ribot holnap estig gondolkozási időt kért Faure elnöktől, mielőtt megadja a választ, hogy elvállalja-e a kabinet alakítását, minthogy előbb különböző politikai személyiségekkel értekezni akar.

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, június 17. A nemzetközi sakkversenyen, a mai XII. mérkőzésnél Halprin győzött Baird ellenében, Maróczi Tranchard ellenében, Tarasch Schowalter ellenében, Pillsbury Janowski ellenében és Lipke Tchigorin ellenében. Marco és Walbrod, Blacburne és Schiffers, Schlechter és Alapin közt remis lett a játék. A Steinitz-Burn játszma még nem dőlt el.

HIREK.

Az olvasókhöz.

Az Országos Hirlap új negyedévhez közeledve, nem tesz olvasóinak új és hangzatos ígéretekét. Ellenkezőleg azt sorolja fel, hogy mit ígért, mikor megindult.

Megígerte, hogy teljesen független lesz a partoktól és a kormánytól; hogy a magyar állam fénye, méltósága és erősödése az a szent háromság, amelyben hisz, amelyet vall és amelyben élni akar. E törekvésből kiindulva ítéli meg az előbontakozó politikai kérdéseket.

Megígerte, hogy a szabadelvűségnek lesz szószólója a szónak magyar átérzésében.

Megígerte, hogy előkelő tisztességes hangot használ birálatában s soha el nem ragadtatja magát a közügyekkel össze nem függő ténnyel és személyeskedésre.

Az Országos Hirlap pontról-pontra be-váltotta ezeket az ígéretekét

s már eddig is oly mértékben nyerte meg a közönség pártfogását és tetszését, hogy az szinte páratlan ily rövid idő alatt a journalistika történetében. Ebből meríti erejét, hogy a jövőben még fokozottabb, még tökéletesebb módon feleljen meg annak, amire fogadalmát tette.

Az „Országos Hírlap” a most folyó érdekes regény után a legközelebbi évnegyedben a

„Trilby” híres szerzőjétől:

Georges d u Maurier-től kezd meg a

„MARS LAKÓJA”

czimű regény közlését, mely rendkívüli szenzációt tett. Ezt követi a „Hagar fia” cimű angol regény Hall Cain-tól. Közben

Mikszáth Kálmán tollából

közöljük a „Szamar” cimű humoros elbeszélést.

Egyben tudatjuk olvasóinkkal, hogy karácsonyra nagy irodalmi ujdonság készül

„A KATÁNGHY NAPTÁR”,

melyet nagyságos Katánghy Menyhért országgyűlési képviselő ur, a Naplóbíró bizottság tagja írt és szerkesztett, választási költségeinek részben való behozásának tekintetéből.

Az „Országos Hírlap” megszerezte a jeles hazafitól e naptárt kizárólag olvasói részére s mindazoknak, kik a jövő felévben folyton előfizetői maradnak, bérmentve ajándékba küldi karácsony hetében.

Június 16-ával új előfizetés nyílt az „Országos Hírlap”-ra.

Előfizetési ár:

Június 15-től július 31-ig . . . 1 frt 80 kr.
 „ 15-től szeptember 30-ig . . . 4 frt 10 kr.
 „ 15-től december 31-ig . . . 7 frt 60 kr.

Kérjük azokat a vidéki előfizetőinket, kiknek előfizetése június 15-én lejárt, hogy az előfizetés mielőbbi megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap pontos küldése fennakadjon.

Nyáron az egész fűrdővad alatt, előfizetőink kívánságára, a lapot bárhová utánuk küldjük, akárhányszor változtatásuk is tartózkodásuk helyét. Kérjük azonban minden címváltozásnak a régi cím felemlítésével való pontos közlését.

A főváros környékén levő nyaralókban pontosan és a lehető legkorábban kézbesítjük a lapot.

A kiadóhivatás.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— Az özvegy trónörökösne Spaaban.

Brüsszelből táviratozzák, hogy Stefánia özvegy trónörökösne leányával, Erzsébet főhercegnővel, július első hetében hat heti tartózkodásra a spaai királyi villába érkezik.

— Személyi hírek. Báró Bánffy Dezso miniszterelnök ma reggel családja látogatására Herkulesfürdőre érkezett és szombat estig ott is marad. — Bernát szász-weimari herceg tegnap Herkulesfürdőre érkezett.

— Lukács Antal kitüntetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Lukács Antal főrendiházi tagnak, a közpályán kifejtett kitűnő tevékenysége elismerésül, a másodosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— Kitüntetés. A szász király Gonda Béla miniszteri osztálytanácsosnak a szász Albrecht-rend tiszti keresztjét adományozta.

— Id. báró Wodianer Albert meghalt. Idősb báró Wodianer Albert, a főrendiház egyik legidősebb és legtiszteltebb tagja, ma reggel hét órakor meghalt. Az öreg nyolczvanéves báró régóta betegeskedett s a múlt telet Meranban töltötte. Május végén ismét Budapestre jött, itt azonban tüdőgyuladást kapott. Az ősz ember erős szervezete ellenállott ennek a betegségnek is, tegnap reggel azonban szélhűdés érte, minek következtében haloidala megbánult és ma reggel megváltotta a halál szenvedéseitől. Előkelő gondolkodásu, nemes szívű igazi gavallér volt egész életében. Jótékony cselekedeteinek, alapítványainak egész sora örökíti meg emlékezetét; így báró Wodianer volt az első, aki a szegény tudóbetegek szanatóriumára tizezerforintos alapítványt tett. 1818. augusztus 13-án Szegeden született. A gimnáziumot Szegeden és Budapesten végezte, Bécsben a műegyetemet. Hosszabb külföldi utazások után több éven át tanulmányozás céljából Angolhonban élt. 1867. szeptember 28-án a magyar északi vasúthoz királyi biztossá nevezték ki, hol a vasut államosításáig működött. 1869-ben a II. osztályú vaskoronarendet és 1870-ben a pápai szent Gergely-rend középkeresztjét nyerte. 1886-ban a báróságot kapta s a király a főrendiház örökös tagjává nevezte ki. Halála általános részvételt keltett.

Az elhunyt báró Wodianer Albert óriás vagyont hagy hátra, ifju báró Wodianer Albert főrendiházi tagra és a magyar delegáció tagjára. Még pedig azzal a megnyugvással hagyhatta rá vagyonát, hogy az nem fog elpusztulni, hanem a legrosszabb esetben is megmarad, ha ugyan nem gyarapodik. Efelől már vagy tíz esztendeje bizonyos volt az öreg ur. Ő maga szokta volt elbeszélni a következő történetet, amely teljesen meggyőzhetette ifju Wodianer Albert anyagi megbízhatóságáról:

— Az én fiam, mesélte régebben az öreg ur. roppant takarékos ember. Nem tudtam a lumpolásra rávenni. Mikor emberesedni kezdett és szükségem volt rá, hogy világlátott ember legyen, behívtam egyszer: „Édes fiam, monddam neki — te most utazni fogsz. Bejáród a világot. Nesze, itt van pénz, amennyi csak kell. Itt van harmincezer forint. Légy ur, légy lump, légy gavallér. Szórd a pénzt, ha elfogy, küldök újat!” — Ezt mondtam neki és utra eresztettem. Mit gondoltok, mitörtént? Oda volt félesztendeig s mikor visszajött, a harmincezer forintból visszahozott — negyvenöt ezret. Utközben nyerte a börzén.

— Nohát ebből sohse lesz ember, tette hozzá az öreg ur elkezeredten, de azért titkos boldogsággal.

— Hegyi Antal ügye. Hegyi Antal fölmentő ítéletét, mely kemény megrovásokban részesíti a váczai püspöki szentszék birói eljárását, mint már említettük: a váczai püspöki szentszék most nem engedni végre hajtani. A váczai püspöki szentszék ugyanis június 7-én tárgyalás alá vevén a magyar katolikus egyház legfelsőbb fórumának ítéletét, arról 2592/1898 szám alatt a következő végzést hozta:

Jelen III-ad foku ítélet ellen a szentszéki tisztiügyész felebbezést jelentvén be, — ez ítélet a felebbezés végelintézéséig nem tekinthető jogerősnek.

Vácson, 1898-ik évi június 7-én tartott szentszéki ülésből.

Jegyzette és kiadta:

Dr. Baksa y Károly s. k.
szentszéki ülnök, jegyző.

Mivel azonban itt az elsőfoku bíróság a magyar katolikus egyház legfelsőbb fórumának ítéletét függesztette fel egy újabb ítélettel s mivel köztudomás szerint a legfelsőbb egyházi fórum ítélete ellen, Romába a pápához csak a kiskegyelméért, de nem szigorításért lehet folyamodni, azért, mint értesülünk, az esztergomi primási szentszék, már csak reputációjá megvédése érdekében is mindent meg fog tenni, hogy az ítéletnek érvényt és megsértett tekintélyének elégtételt szerezzen Rómában.

— Ha az aljegyző nem köszön. A vácziai nagyon büszkék az ő kis parlamentjükré: a képviselőtestületi gyűlésekre. Nem is mulasztaná el egy városatyja sem a gyűlés óráját s bölcs tanácsával segíti tolni előre a lassan mozgó közigazgatás szekerét. Büszkeségük az oka, hogy a képviselőtestületi választások idején miniatűr erőszakoskodásokat és megvesztegetéseket követnek el, csak hogy a diszes testületben helyet foglalhassanak és hogy néha-napján furcsa megokolással furcsa határozatot hozzanak. Tegnap ismét közgyűlésük volt s mindjárt bevezetésül leszállították a közgyűlés fizetését 1000 forintról 800 forintra, mert a közgyűlés

nak tulajdonképp nincs is dolga. De nehogy bárki is fukarnak mondja a képviselőtestületet, három tisztviselőjének: a két rendőrtisztnak és az aljegyzőnek fizetésfelemlést ígértek. Mikor az aljegyző fizetésfelemléséhez érték, egyszerre tíz városatyja is beszélni kezdett, hogy az aljegyzőnek nem kell a fizetését felemlélni, mert az aljegyző az utcán nem szokott köszönni. Megindult a vita pro és contra s a késő esti órákban végre szótöbbséggel megadták a fizetésfelemlést. A két rendőrbiztos egyhangulag kapta meg a fizetésfelemlést, mert ők a büszke városatyáknak mindig szoktak — köszönni.

— Arnauták garázdálkodása. Nincsen még egy hete, hogy az arnauták malabujnai betöréséről adtunk hírt, és most e rablók újabb garázdálkodásáról táviratoz belgrádi tudósítónk. Ezuttal Berna környékén gyűjtötták föl a keresztény falvakat, ahová most a megerősített szerb határőrségen kívül montenegrói csapatok is indultak el a rablók megfékezésére. Szejniczából a basa egy zászlóalj nizzammal vonult a határra. Az arnauták a szerb Ipek, Prischtnia és Dzakowa kerületek lakosságát erősen szorongatják, Shtawa falu közelében pedig a csendőrséggel is összeütköztek. Heves és véres harc keletkezett, amelyben a csendőrségnek nagynehezen sikerült a rablókat kikergetni az országból. Néhány arnauta a küzdelemben meghalt, több megsebesült.

— A pellagra terjedése ellen. A pellagra, ez a veszedelmes betegség, amely a rossz táplálkozás és a megromlott kukoricza fogyasztása következtében támad, mindinkább terjedőben van Erdély és a Tiszántul egyes részein. Főleg az oláhság lakta vidékeken szedi áldozatait ez az iszonyatos kór, a melynek tanulmányozására és a megfelelő egészségügyi intézkedések megtételére a belügyminiszter dr. Téry Ödön országos közegészségügyi felügyelőt küldte ki. Téry Ödön már el is utazott Erdélybe, hogy a helyszínen fogantossítsa az óvó rendszabályokat.

— A megölt ellenőr. Bota János rendőr-ellenőr állapotában tegnap óta nem állt be lényegesebb változás. Többször eszméletre tért, amikort eledelt vett magához, de legtöbbször mély álomban feküdt.

— Katonatisztek párbaja. Pozsonyból írják, hogy ott tegnap a katonai lovagló iskolában két főhadnagy kardpárbajt vívott egymással. A felek Simonyi Iván, vasut- és táviró-czedbeli és Kapellus Ferencz, 76. gyalogezredbeli főhadnagyok, mindketten megsérültek. A párviadalra összehordulás adott okot.

— Halálozások. A pozsonymegyei Olgyán tegnap elhunyt Nosek Bála alezredes és föld-birtokos 67 éves korában. A boldogult a bosnyák okkupáció alkalmával többször kitüntette magát és egyik főtenyezője volt a montenegrói határrendezésnek. Egész Pozsonymegyében nagyrabecsülték. — Pozsonybán meghalt Martinus Gusztáv, ágostai evangélikus főtanító, 62 évig élt.

— Jézus szive ünnepe. Ma ünnepelte meg a katolikus világ Jézus szent szive ünnepét, mely Mac Mahon elnöksége óta nemzeti ünnepe Franciaországnak. Ezt a XVII. század óta ismert ünnepét a hetvenes évek elején annak emlékére emelték nemzeti ünnepé a francziák, hogy a commune Darbois párisi érseket 13 papjával együtt halálra ítélte, Páris bevétel előtt, május 27-én. Midőn a poroszok kivonulása után visszatért Párisba a nyugalom, a franczia nép nemzeti hősként emlegette a nemzeti eszméért elhalt 14 papot, Mac Mahon uralma alatt pedig elhatározta, hogy emlékköve a Mont Martreon nemzeti pénzen diszes bazilikát emel. És a hetvenes évek közepén már fel volt egy részében szentelve ez a híres bazilika, teljesen bevégezve azonban még ma nincs. Azon a helyen épül, ahol egykor Loyola szent Ignác és kilencz társa letette az első jezsuita fogadalmat. Jézus szent szive ünnepét Alacoque Margit hozta be az egyházba s a XVII. század óta az egész világon elterjedt. Hazánkban, különösen Kalocsán a jezsuiták ülik meg nagy fényvel. Budapesten két templom van tiszteletére szentelve: a Mária-utcai

jezsuita-templom és a Sacre-Coeur-zárda kápolnája, amelyekben kilencz napi ájtatosságot rendeznek ez alkalomból. Az angol-kisasszonyok templomában is külön oltár van Jézus szent szívének szentelve és ma fényes ünnepség volt, amely alkalmkor Kálmán Károly országgyűlési képviselő mondotta a szent beszédet.

— **A főjelentés áldomása.** Az ezredéves kiállítás főjelentésének szerencsés befejezése alkalmából az országos iparegyesület e hónap 23-án este 7 órakor Mattekovics Sándor tiszteletére a városligeti Gerbaud-pavilonban áldomást rendez. A könyvet már ismertettük, valamint azt is megírtuk róla, hogy Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a napokban külön kihallgatáson átadta egy példányát a királynak. (Ő felsége, mint halljuk, azóta folyton ezt a könyvet olvassa). Az országos iparegyesület azt mondja meghívó-levelében, hogy „a mű irodalmunkban eddigelé páratlan és oly megbecsülhetetlen forrásmunka, melynek értékét méltányolni hazafiúi kötelesség.” Ebben teljesen igaza is van, valamint abban is, hogy ennek az „irodalmi esemény”-nek megünneplésére tényleg az iparegyesület illetékes. — Egy leírtek ára borral és pezsgővel együtt 5 forint. Egy kötetnek szintén (pezsgő nélkül).

— **Az utolsó lovaglás.** Takács Imre, honvédtusár szakaszvezető — mint debreczeni tudósítónk táviratozza — lovaglás közben lebukott a lóról és a nyakát törte. Ma, két napi kínzó után meghalt.

— **Vasuti katasztrófa.** Lembergből táviratozzák, hogy Stryj és Zambor között vonatösszeütközés történt. Az elmúlt éjjel 1 órakor Tublancy községnél a Stryjből jövő személyvonat a Zamborból jövő tehervonattal, úgy látszik, a nagy sötétség és rossz váltoállítás miatt összeütközött. Tizenketten megsebesültek. Ezek közt van a vasuti alkalmazottak legnagyobb része. Az áthatolhatatlan sötétségben nem igen tudta senki, hogy hol van a segítségre szükség. Csak a jalkiáltások igazították utba azt a pár vasutat, aki éppen maradt és ezek aztán siettek társaiknak és az utasoknak segítségére. A vasutasok szenvedtek a legnagyobb sérüléseket.

— **Az anarchista humora.** Párisból írják: Tegnap jelent meg az esküdtsek előtt Etiévant anarchista, aki azzal van vádolva, hogy egy rendőrt agyon akart ütni. A szenzációs tárgyalásra zsúfolásig megtelt a terem a legvegyesebb közönséggel. A vádlott védelmét egy La Baronne nevű hajdani ügyvéd vállalta el, aki ünnepélyesen, fekete frakkban jelent meg. Etiévant alacsony, sevány legényke. Ami kevés haja még van, az a lehető legnagyobb rendetlenségben simul tar koponyájára. A vádlott méltóságát teljesen leélt be a terembe. teljesen negligálva öreit. Aztán leült a padra. Szemtelenül, gunyosan fixirozta az elnököt, annyira, hogy az szinte zavarba jött. Aztán kezdődött a kihallgatás.

— **Álljon föl!** — szölt az elnök.
A vádlott intett, hogy ő bizony föl nem kel!
— Hogy hívják?
A vádlott nem felel.
— Nem hallotta a kérdést?
— De igen.
— Hát mi a neve?
— Ugy is tudja az elnök ur!
— Ön Claude François Etiévant, ugy-e?
— No, ugy-e, hogy tudja? Miért akarja hát, hogy feleljek? Komédia az, amit elnök ur csinál, valóságos komédia!

A vádirat fölolvastása és a védő kifogásainak elmondása után megkérdezte az elnök a vádlottat.

— Akar a többi kérdéseimre felelni?
— Nincs semmi mondanivalóm az elnök urnak, felelt Etiévant nyugodtan.

Azután következett a megtámadott rendőr és a tanúk kihallgatása. A vádlott többször közbeszólt.

— Igen mulatságos ez a komédia!
Öreinek is háromszor-négyszer mondta:
— Pompás komédia! Hát ti mért nem nevettek, tökfilkók?

— **Leányrablás.** Mint Palermo ből táviratozzák, a szép, 18 éves Velpetrosa bárónőt, amikor az angol parkban sétálgatott, négy ismeretlen egy kocsiába emelte és elhajtottak vele. Szülei nagyobb összeget fizettek a rablóknak és erre a fiatal bárónő csütörtökön visszatért, de rablóirol nem ad semmiféle felvilágosítást.

— **Az utolsó igazgatósági ülés.** A magyar vörös-kereszt-egyesület igazgatósága tegnap tartotta gróf Csekónics Endre elnöklése alatt a nyári szünet előtt utolsó igazgatósági ülését, amelyen a különböző leiratok és értesítések bemutatása után a Machlup Adolf üdülőház építkezésére beérkezett ajánlatok fölött döntöttek. Az építkezéssel 25.000 forint átalány mellett Pucher Istvánt bízták meg, aki, minthogy a főváros már megadta az engedélyt, azonnal megkezdte az építkezést. Örömmel vették tudomásul a fővárosi szegény gyermekért ajánlatát, amely szerint az egyesület a háboru esetén megsebesült vagy elhalt harcosok gyermekeit intézetbe fogadja és, felneveli. Jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak dr. Puky Ákosnak, az Erzsébetkórház főorvosának, aki 15 évi működés után megváltik állásától. A vidéki választmányok jelentéseinek és több kisebb ügynek elintézése után az ülés véget ért.

— **A kenyér ára Flumében.** Mint fiumei tudósítónk táviratozza, Milenich Péter lovag helyettes-podeszta, a közigazgatási bizottság utasítására a pékeket tanácskozássra hívta egybe. A tanácskozás célja a kenyér árának leszállítása. A pékek ez ügyben a városi hatósághoz memorandumot szándékoznak beterjeszteni.

— **Ernest Blum rémregénye.** Ernest Blum, a jókedvű francia bohózatíró folytatja a „Gil Blas”-ban visszaemlékezéseinek közlését. Legutóbb elbeszélte, hogy hogyan akart ő egykor rémregényt írni. Egy ponyvaregény-kiadó fölszólította, hogy írjon neki valami rémes regényt. Blum előszedett néhány ilyen fajta művet, de nem tudta őket végigolvasni, mert attól félt, hogy beleőrül. Abba hagyta hát az olvasást és hozzáfogott az íráshoz. Íme egy mutatvány abból a regényből:

— Jó reggelt!
— Jó reggelt!
— Hogy megy dolgod?
— Köszönöm.
— Mit csinál a nővéred?
— Jól van. És a tied?
— Meg van valahogy.
— Mi újság?
— Semmi.
— Mégis!
— Beszéljen!
— Visszajött már?
— Vissza!
— Ah!
— Igen!
— Szemet szemért, fogat fogért.
— Csitt! Nem vagyunk egyedül!

Ebben a pillanatban tényleg megjelent egy öles természetű, zord tekintetű ember, kezében nagy könyvhakéssal. (Folytatása következik.) Tovább azonban nem írta Blum. A drámában használatos szűkszavusághoz szokott írónak sehogysem ment a ponyvaregények szaporítása, meg aztán borzalmas helyzetekkel sem győzte volna az egész regényt.

— **Viharok.** Az ország több vidékéről pusztító viharokról kapunk híreket. Így Aradról azt táviratozzák, hogy az egész megyében nagy viharok voltak, melyek a vetésekben óriási károkat okoztak. Kurtacson a villám lecsapott és Tessedán György mezőört agyoncsújtotta. A mellette álló Rosu Todor karja bénult meg. A Bihar megyében levő Drag-Cseke határát tegnap jégeső tette tönkre. A múlt évi rossz termés miatt nyomorban színlődő lakosság reménykedve nézett a zöldelő kalászkra és várva-várta az aratás idejét. Tegnap azonban minden reményük oda lett, földönfutó koldus lett Drag-Cseke jóérzésű oláh népe. Emberemlékezet óta nem látott zivatar vonult végig a falu felett; tojásnagyságu jégeső paskolla, zuzta szét a tengeri- és buzavetéseket, leverte a gyümölcsöket, szétfördelte a fák ágait. A másfél óráig tartó ítéletidő iszonyu pusztítást vitt véghez az állatokban, nagy kárt tett az épületekben, sőt még emberáldozata is lesz a jégesőnek. Mint tudósítónk írja, három pásztorgyermek a szenvedett sérülések következtében

a halállal vívódik; a szerencsétleneket a mezőn találta a zivatar és nem tudtak hova menekülni. A kár nagyságát hirtelenében meghatározni sem lehet.

— **Merénylet a vasuton.** Vakmerő rablómerénylet történt tegnap reggel a Marseilletől Párisig közlekedő futárvonaton Saint-Rambert és Rudance állomások között. Egy elsőosztályú kocsiában egyedül utazott Bidistné urnő. Egyik állomáson előkelő külsejű fiatal ember szállott ugyanabba a szakaszba. Bidistné kis időre kiment a folyosóra és midőnt visszatért, az ismeretlen rávetette magát és több késszurást ejtett a hátán és mellén. A lármára összesereglettek a többi szakasz utasai is és a vészjelző segítségével megállították a vonatot. Ebben a pillanatban a merénylő kiugrott a vonatból, de a vasuti személyzetnek sikerült elfogodnia a Rudanceban átadni a rendőrségnek. Itt kisült, hogy Roques Róbertnek hívják, 18 éves és ismétlő gonosztevő. Bidistné eszméletlen állapotban Lyonba szállították. Sebei életveszélyesek.

— **Uj kísérlet a Röntgen-sugarakkal.** Dr. Schleier Miksa berlini tudós, ki hosszabb idő óta tanulmányozza a toroknak a hangok különfélegénél fellépő elváltozásait, a berlini „Allgemeinen Medicinischen Centralzeitung”-ban érdekes megfigyelést közöl, melyet egy berlini színháznál működő zeneimitatoron eszközölt a Röntgen-sugarak segítségével. Ez a férfi bámulatba ejtette művészetével a közönséget. Különböző hangszereket utánozott minden segédeszköz nélkül oly hűen, hogy azt kellett hinni, hangszereken játszik. Egy alkalommal a gégegyógyászati egyesület gyűlésén is bemutatta művészetét, utána dr. Schleier tett rajta kísérletet a Röntgen-féle sugarakkal. Az énekművészt elsötétített szobában úgy helyezte el, hogy a feléje eső sugár ép a torkába essék és megfigyelhesse az ajkak, az inyitorla a gégefedő és gégefő helyzetét. Az első körülmény, mely a megfigyelőnek feltűnt, a nyelv rendkívüli mozgékonyasága volt. Így egyik hangszer utánzásánál nyelvtét és a nyelv hátát feltolta a szájpaddásig, nyelvének hegyét pedig egyidejűleg rezgő mozgásba hozta. Egyébiránt ebből a helyzetből nyelve hegyével orrát is megtudta érinteni vagy alsó ajka alá tolni. Az összes hangszereket fejhanggal utánozta. A mandolin- és hárfahang a torokhang és orrhang elváltozásával jöttek létre; amint azonban a hang tisztán és élesen adatott ki, az illető hangszer sajátos hangszínezete eltűnt. A Röntgen képeken legérdekesebb volt a gégefedőnek és inyitorlának ide-oda mozgása. A hárfá utánzásánál a nyelv háta ívalakuan meghajlott volt és az inyitorla erősen rezgő képét mutatott; a pizzicato utánzásánál a nyelv hegye a felső fogorhoz szorult. Az oboánál ujjaival befogta az ornyilást, a száj nyíva maradt és az inyitorla szabadon csüngött le. Az ornyilás szabadon bocsatásával a művész e hangszert nem tudta utánozni.

— **Betérés helyett házasságtörés.** L. Gy magánhivatalnok a következő panásszal állított be ma este féltizenegykor a főkapitánysághoz:

— Három hét előtt elutaztam a vidékre és a feleségemnek meghagytam, hogy szokásunk szerint költözzék ki a Margitszigetre. Ma délután hazajövök, első utam természetesen a szigetre vitt, mert égtem a vágytól, hogy kedves feleségemet láthassam. A szigeten azonban sehogy sem tudtam ráakadni, hát bementem a városi lakásunkba, a Szvetenay-utczába. Mikor a viszontlátás örömein átestünk, a székre nyehoz mentem, hogy különféle fehérneműket meggyűrűket szedjek elő, mivel barátágos lakomára készültem. Nagy csudálkozásomra a fehérneműk óriási megfogyatkozását és ékszerem teljes hiányát kellett konstatálnom. Szólok a feleségemnek:

— Mi történt, fiam? Itt sok minden hiányzik.
— Én... én nem tudom, felelelt némi zavarral az asszony. Már magam is kerestem azokat a dolgokat.

Megyek a házmeesterhez. Az elmondja, hogy H. Gy. nevű barátom minden éjszaka bement a lakásomra, még pedig — külön kulccsal. Azért

jöttem hát, hogy följelentsem őt betöréses lopás miatt.

A kapitány beszólit két detektívet és elküldi őket a panaszos lakására, helyszíni szemlére. Éjfél-tájban visszajön a két detektív. L. Gy. izgatottan várta, hogy hozzák a betörőt, de bizony a detektívek nem csak a betörő barátot hozták, hanem — a panaszos feleségét is.

— Mit csináltak, szerencsétlen emberek? kérdezi L. Gy.

— Hát kérem, felel az egyik detektív, becsöngettünk. A cseléd ajtót nyit, megmondjuk, hogy a rendőrségtől jövünk és benyitunk a szobába. Ott ült H. Gy. ur és ő nagysága pongyolában. Bizony mi mind a kettőt behoztuk.

— Eszerint hát, konstatálja a rendőrkapitány, nem be-, hanem házasságtörés történt.

Az asszony megvallotta, hogy a hiányzó holmikát ő zálogosította el. A férj dühösen kocsiba ült a feleségével és hazahajtott; lesz rá gondja, hogy az esetről tudomást szerezzen — H. Gy. felesége is.

— A megrendszabályozott abbé. Párisi levelezőnk írja: C a m p e n abbé politikai hírnév után vágyott és Ploermel városában képviselőnek lépett fel a rohani herceg ellen. Fölöttes püspöke emiatt szigorúan megfenyítette. De Campen abbé a választások alatt és azok lezajlása után is főlebbvalójával szemben oly kihívó magaviseletet tanúsított, hogy a püspök a papi ruha viselésétől eltöltötte, amiről a lefokozott abbé a reimsi államtitkár értesítette. Ha Campen továbbra is papi ruhában jár, úgy a francia büntető törvénykönyv 259. szakasza alapján szigorúan megbüntetik és így az abbé csak két ut között választhat: vagy kegyelmet kér a római pápától, vagy pedig csatlakozik azokhoz a lelkészekhez, akik az utóbbi években önszántukból kiléptek a katolikus egyház kebeléből.

— Keresnek egy kis flut. B a r i t y János, a nagytemplom-utca huszonnyolcadik számú házában lakó kőműves négyéves János nevű fiacskája tegnap eltűnt hazulról és hiába keresik, nem akadnak a nyomára. Aki megtalálja, kéri a szülők, juttassa el valahogy a kicsikét a nagytemplom-utca 28. számú házába.

— Az elhalasztott temetés. A napokban Párisban meghalt Potonie-Pierre Eugénie asszony, a „Fronde“ nőjáság munkatársa és a francia nőemancipáció egyik előharcosa. A pére-lachaisei temetőben az elhunyt fiatal asszony sok barátja és ismerőse gyűlt össze, hogy a végtisztességen jelen legyen. De hasztalan várták a gyászkoCSI megérkezését. Később kiderült, hogy az államügyész megtiltotta a koporsó elhantolását, mert az a gravu merült fel, hogy az elhunyt nem természetes halállal mult ki, hanem a férje mérgezte meg. A törvényszék kezébe kerültek azok a levelek, amelyekben az elhunyt testvérnéje a férjet gyilkossággal vádolja, és az ő följelentésére halasztották el a temetést és rendelték el a holttest felboncolását.

— Nemzetközi gyermekvédő kongresszus. A jövő évben Budapesten megtartandó nemzetközi gyermekvédő kongresszus, melynek védnökségét József főherceg vállalta el, most küldte szét felhívását, mely a legnemesebb emberbaráti eszme pártolására hívja fel a magyar közönséget. Elmondja a felhívás annak történetét, hogy a kongresszus Budapestet választotta legközelebbi táncszínházára színhelyül és hogy az 1899. évben a világ összes gyermekvédői Budapestre jönnek, hogy itt propagálják a gyermekvédelem fontosságát és jelentőségét a nemzetek életében. A kongresszus bizottságának előzetes munkálkodásából kitűnik, hogy mintegy 20.000 forint van szükség, hogy csak megközelíthetőleg olyan vendégszeretettel fogadják a külföldi lapacitásokat, mint 1896-ban a kis Firenze. Ez összeg előteremtése képezi a kongresszus bizottságának gondját. Felhívja a magyar közönséget, hogy 5 forint csekély tagsági díjjal legyen tagja a kongresszusnak, ami nem is oly nagy áldozat, mert érte részt vehet bárki a kongresszusi ünnepeken s részvétel a kongresszusnak biztosított utasási és lakáskedvezményekben. Végül pedig ezért az összegért jót tesz a kongresszusnak 50 ivre tervezett nagy naplója is. Tanítók, tanítónők és nevelők 2 forint 50 krajczárért kapják a tagsági jegyet. Tagsági jelentkezések, valamint a kongresszus céljaira szánt adományok a bizottság pénztárához, dr. M a n d e l l o Károlyhoz (V. Sas-utca 6. szám) küldendők.

— A belgrádi kereskedelmi akadémia tanuló Grünwald Vilmos és József „Cosmosa“ piperezappan- és illatszergyárában. A budapesti szerb királyi konzulátus főszoállítására nevezett gyárosok megengedték a tanulmányutjukban fővárosunkban időző szerb kereskedelmi akadémia hallgatóinak, hogy gép- és villamoserőre legmodernebb módon felszerelt gyárakat megtekinthessék. A nagyterjedelmű telep megtekintése két óránál több időt vett igénybe. A gyártás minden mozzanata a legkezdetlegesebb nyersáruktól a legtükéletesebb gyártmány kikészítéséig be lett mutatva és megmagyarázva. Különös érdeklődést kellették az export-cikkre, melyek Szerbiába, a keletre és tengerentúli országokba szállítatnak; japáni és kínai genreből előállított gyártmányok nagy tetszést arattak. A tanári kar fölkerlte a gyártulajdonosokat, hogy tekintve a ritka olajokat, essencziákat stb. nyers anyagokat és mintákat, engedjenek át egy teljes rendszeres gyűjteményt a belgrádi kereskedelmi múzeumnak, hogy a tanuló ifjúságnak szemléleti oktatásul szolgáljanak. A gyártulajdonosok legszívesebben megígérték az érdekes és tanulságos gyűjtemény megküldését. Miután Theodorovics igazgató elismerését és köszönését fejezte ki a fogadtatás és látottak fölött, a társaság folytatta körútját a főváros elsőrendű iparvállalatainak megtekintése céljából.

Naplirend.

Naptár. Szombat, június 18. — Római katolikus: Márkusztól. — Protestáns: Marcellian. — Görög-ország (június 6.) Hillarion. — Zsidó: Sivan 28. — Nap két: 3 óra 46 perczkor. — Nyugszik: 7 óra 43 perczkor. — Hold két éjjel 2 óra 48 perczkor. — Nyugszik délután 7 óra 28 perczkor.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8—10 óráig. Az iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óig. Nemzeti múzeum képtára nyitva délelőtt 9—1 óráig. Többi tárai 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9-től 1-ig, délután 3-tól 5-ig.

Természettudományi gyűjtemények múzeuma nyitva 10—12-ig. (Múzeum-körút 4.)

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától délután 1 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva 9—1 óráig.

Akadémiai könyvtár nyitva 8—8 óráig.

Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben nyitva este 5 óráig.

Rovargyűjtemény a nemzeti múzeumban nyitva 9—1 óig.

Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10—1-ig 50 krajczár belépődíj mellett.

Jelentés a fegyelművekről.

(Az igazságügyminiszter 800 koronás pályázata.)

Három hét előtt alkalmunk volt röviden jelezni azt a pályázatot, melyet a magyar királyi igazságügyminiszter a budapesti főügyésszel s a rabsegélyző egyesület igazgatótanácsával egyetértve tűzött ki egy fegyirodalmi műre. A versenytárgyalási hirdetmény, mint olvasóink bizonyosan emlékeznek, valamely erkölcsnemesítő szépirodalmi munkát kíván fegyenczek és rabok számára, olyat, hogy esetleg államfogylok is használhassák. Felsődolgazható minden alkalmas tárgy, csak a Casanova szökését nem szabad lefordítani. A pályázatban csupán tényleges szolgálatban levő vagy nyugdíjas fegyintézeti tisztviselők vehetnek részt, kik kötelesek pályaműüket az előírt szolgálati uton (nyugdíjasok az illető főispán, illetve Budapesten a főpolgármester útján) benyújtani. A jutalom csak abszolút becsű műnek adatik ki s összege a minisztérium irodatalányából 150 forint, melynek 5%-a a jelölés levélhez bánatpénz gyanánt melléklendő. Az eredményt annak idején a Budapesti Közlöny „Hivatalos Értesítő”-je fogja közzétenni.

A pályázat határideje még felig sem járt le, de mi egy közelebről nem részletezhető indikáció útján már ma is abban a helyzetben vagyunk, hogy a bírálók által legjobbnak talált pályaműveket egész terjedelmükben közölhetjük. Itt a négy abszolút becsű mű, amelyek közt a jutalmat megosztani fogják.

I. Az ájtatos fegyencz.

(Parabola.)

István, a fegyencz, eszményi bűnhalmazatot követett el, mi fennálló gyakorlatunk értelmében súlyosabb beszámítás alá esik. István önméltóvá tiz évi fegyházra ítéltetett s mint jó írásu egyén, a fokozatos irlandi rendszer értelmében, mindjárt az első héten irodai munkára alkalmaztatott. Egy pár napig ugyan a többiek között volt, de onnan csakhamar el kellett távolítani, mert társait valósággal for-

rongásba hozta azzal, hogy folyton imádkozott. A lelkész ekkor komolyan megintette, de a makacs ember nem hallgatott reája. Egész nap hangosan szavallta a mindenszentek litániáját, legendákat mondott el, melyeket kívülől tudott s a többieket májusi ájtatosságra akarta kényszeríteni. Az igazgató ur tehát kénytelen volt hajtani az idősebb fegyenczek kérelmére és Istvánt a fegyházi rend érdekében berendelte az iktató-hivatalba.

István a hivatalban sem javult meg. Igénytelen szürke ruhájában ott görnyedt ugyan az íróasztal fölött, pontosan nyilván tartotta a fegyenczek törzslapjait, a tiszt irnok ur pipáját rendben tartotta, de itt is felhasználta az alkalmas pillanatokot, hogy különöz szokásainak hódolhasson. Ha a tisztviselők elmentek ebédelni, István rögtön kihuzta a fiókból Kempis Tamás könyvét és ájtatos mondasok közt töltötte az időt, ahe-lyett, hogy ebéd után szundikált volna. Ez az önsanyargatás csakhamar meg is hozsulta magát. István tudniillik szeretett este is bennmaradni a hivatalban, midőn a tisztviselő urak már elmentek, hogy háborítatlanul imádkozhassék. Telen, midőn korán sötétedik, természetesen petroleum-lámpát gyajtott. De épen ez lett végzete neki. Egy alkalommal ugyanis a sokat sanyargatott test hevesen követelte jogait és István elaludt a lámpa mellett. Feje ráhanyatlott a Máté evangéliumára, ajka csendesesen pihegett, édesdeden aludt a fegyencz. Rövid idő múlva pláne már azt hitte, hogy az ágyában fekszik, tehát nyugtózodott egyet. Ez alkalommal le is verte a lámpát az asztalról. Az égő petroleum elárasztotta a padlót, az iratok egy része elégett s a fölretent ember daróczkabátjával igyekezett eloltani a lángokat. A lármará az örök is oda-siettek és segítettek neki, míg végre megjelent az igazgató ur is és rögtön áttatta a helyzetet.

István halotthalványan állt az igazgató ur előtt. De az igazgató ur jó ember volt, nem büntette meg Istvánt, csak szemrehányóan szólt neki:

— Látja, látja, István, ez hát a sok imádkozás vége! . . .

István mélyen meg volt hatva. Belátta a maga hibáját és lelkében rögtön javulást fogadott. Majd esküre emelvén kezét, így szólt:

— Igazgató ur, esküszöm önnek, hogy soha többet nem fogok imádkozni! . . .

István meg is tartotta szavát és ettől a percztől kezdve mindig csak káromkodott. És tényleg, soha többé nem borította fel a petroleumlámpát.

2. Magyarhon szépségei.

(Leírás.)

Jelige: Extra Hungarian non est vita.

Hazánk természeti szépségeit jelentékenyen emelik a történeti várkastélyok, a mult idők e romantikus emlékei. Ilyenek Munkács, Illava, Lipótvár. Ez utóbbi jó ivóvizéről híres. Erdélyben Nagy-Enyedet említhetni és Szamosujvárt. Modernebb építészeti alkotások szemlélhetők Sopronban, Szegeden és Kis-Hartán. Érdekes, hogy ilyen nevezetes helyekben kivált a regényes Vág völgye gazdag. Ha elindulunk Budapestről, a kőbányai gyűjtőpalotát érintvén, mindenekelőtt megbámuljuk e hatalmas alkotmányt, mely a kor igényeinek megfelelően van berendezve, csakhogy kissé nedves. Azután következik Vác, a híres püspöki város s egy közbeeső állomásról rövid idő alatt elérhető Mária-Nostra. Érsekújváron czigányzene vidit fel bennünket, majd rögtön következik Lipótvár, Illava és Eperjesen át Munkács. Mindezeket a helyeken barátságosan fogadják a vendéget, megnyirják, megfürösztik s nem is érezjük egyhamar haza. Nyájas olvasóm, te bizonyára ismered e szép helyek közül egyet-kettőt, de ez még korántsem elég. Igyekezzél valamennyit megismerni.

3. A szenvedelmes kertész.

(Elbeszélés.)

Jancsi, a lelencz, sokat köszönhetett a jó embereknek. A jó emberek hat éves korában fölvetették a Mayer-flárvaházba és tizenhárom éves korában eleresztették oman. Ekkor csavargott egy kissé s éhsége csillapi-

tására lopott egy ezüst lánczot. A jó emberek erre ismét megfogták Jancsit s elküldték Aszódra, a javítóintézetbe. Ott a gyermekek ugynevezett „családok,-ra vannak osztva s Jancsi egy igen jó családba került. Volt benne két betörő, egy gyermekfosztogató s egy templomrabló gimnazista. Jancsi e meleg családi körben kitanulta a kertészséget, tizenhétéves korában mint kertészlegény hagyta oda az intézetet. Nyaka a kedvező higiénikus viszonyok folytán golyvával volt tele.

Budapestre érven, munka után nézett. Imádtá a virágokat, a rózsát, a kaméliát, a rhododendront, az azaléát. A virágok közé akart jutni. Született kertész volt, az Isten is annak teremtette. Sajnos, a főkertészek és virágkereskedők másképp gondolkodtak.

— Hol tanult ön? — kérdezték tőle. — Erfurtban, Harlemben, Schönbrunnban vagy melyik uradalomban? . . .

— Aszódon — suttogta szerényen Jancsi. A javító intézetben . . .

Haj, erre vállat vont mindenki. Mehetett Jancsi. A tavasz legszebb ifjúságában pompázott, a kertekben illatozott a jácint s a gyöngyvilág; mindenki bódult volt a friss növényillattól, csak Jancsinak, a kertésznek nem jutott virág. Jancsi elkomorult, kedélybeteg lett és ebben a fásult állapotban egy bankóhamisítóval találkozott, kivel szoros barátságot kötött. A barátság csakhamar egy jogerős kuriai ítéletbe került neki. Hét esztendei fegyházat kapott Jancsi.

. . . És megint tavasz volt, midőn Illavára érkezett Jancsi, a szenvedelmes kertész. Komor és lehangolt volt az egész uton s csak akkor vidult föl kissé, midőn a bástyák fényes repkénytakaróját megpillantotta.

— Hah — gondolta örömmel Jancsi — hiszen itt kertészetet üznek! . . .

Valóban úgy volt, Jancsi nem csalódott. A fegyház bástyáin és udvarain virágzó kerteszetre talált; sok kedély van az illavaikban. Kevés idő múlva természetesen, már Jancsi volt a fegyház főkertésze, ki aztán kedvenc virágai közt még a golyvát is elvesztette. A kertcskéék pedig százféle színben pompáztak, úgy, hogy a dolog még a királyi főügyész ur ő Méltóságát is meglepte. Ő Méltósága nagy érdeklődéssel hallgatta az igazgató ur felvilágosításait s azután Jancsihoz fordult nyájasan.

— Miért van ön itt? — Kérdezte ő Méltósága.

— Hivatásból! — Felelte Jancsi büszkén.

Kedveseim! Igyekeztek, hogy egykor ti is ezt mondhattátok.

4. Egyenlőség.

(Mese.)

A p-i fogház mintaintézetnek nevezhető. Élén egy Rückert nevű fogházfelügyelő ur áll, aki mindig csatogtatja a fogát, de alapjában véve igazságos ember. Hallgassatok csak ide, kedveseim.

A multkor egy felelős szerkesztőt hoztak a fogházba, aki bölcsészeti-doktor vagy micsoda, meg professzor, meg tudom is én mi minden. Becsületsértésért ült három hónapot a szegény pennarágó.

— Fogoly — mondta neki a felügyelő ur — tudja meg, hogy a mi fogházunk ipara a kékitőgyártás. Ön gyenge testalkatánál fogva nem kap nehéz munkát; az lesz a dolga, hogy a kékitőt hordókból palaczkokba fejt, mint az ó bort. A munka tart reggeltől estig . . .

A jelen volt foglyok meglegedetten mosolyogtak. Hogyne?! Hiszen bizonyos volt, hogy a kékitő doktort szabadulása után egy esztendő alatt sem fogják fehérre mosni. Aztán meg olyan komikus, hogy a kékitő is olyanforma mint a tinta, hát a doktor ur tulajdon képen benn marad a szakmájában.

Másnap ismét hoztak egy felelős szerkesztőt és doktort, aki a hatóságok rágalmaszáért kapott hat hónapot. Ez már erős egy ember volt, hatalmas izmokkal, bikanyakkal.

— Fogoly, — mondta neki a fogházfelügyelő ur, — tudomásom szerint ön művezetője is volt egy atletikai klubnak. Ön tehát rendkívüli fizikai erővel rendelkezik. Munkája tehát az lesz, hogy a padlásra, a mosókonyhákba és a fogháztisztítás céljaira vezet

fog hordani a hátán. Rendelkezésre áll a kerekese-kut reggeltől estig . . .

A jelenvolt foglyokból most már ellenállhatatlanul kitört a lelkesedés. A jó bűnösök hirtelen vállukra kapták a felügyelőt és diadalmenetben hordozták az udvaron végig, egyre azt kiáltozván: „Éljen a fogházfelügyelő ur, éljen az egyenlőség!”

. . . Kedveseim! Ti bizonyára elszömrödtök, ha most elárulom, hogy ez a dolog nem is nálunk történt, hanem Németországban. De ne busuljatok azért. Ha igazságügy-miniszter ur ő exczellentiája megmarad a széknél, nálunk is így lesz ez nemsokára.

Azok a pályázók, akik a fenti fegyművekben ráismernek a saját dolgozataikra, a reájuk eső díj-jutalékot szabályszerűen helyezett nyugtájuk ellenében és személyazonosságuk igazolása mellett a magyar királyi igazságügyminiszterium segédhivatalában fölvehetik.

Az antiszemita-zavargások.

(Távirati tudósítások.)

Azok a hírek, melyek ma a galicziai antiszemita-zavargásokról érkeztek, a maga borzalmaságában tüntetik fel ezeket a veszedelmes zavargásokat. Mindinkább nyilvánvaló, hogy már nem annyira egy faj üldözéséről, mint inkább általános antiszociális felkelésről van szó. Titkos bizottságok szitják az elégtelenséget és az elbolondított népből, pusztít mindenütt. A szomorú eseményekről ma a következő táviratok érkeztek:

Bécs, június 17.

Lembergől és Krakóból érkező megbízható értesülések szerint a galicziai lázongás mindennap újabb és újabb kerületekben üti fel fejét. Egész határozottan konstataálhatni, hogy itt nem annyira antiszemita, mint inkább általános antiszociális felkelésről van szó, amelyet titkos bizottság vezet és szervez. A mozgalom rövid idő alatt egész Galicziára ki fog terjedni, ha a kormány kellő időben nem nyul drákói rendszabályokhoz. (N. W. T.)

Krakó, június 17.

Ma egy ezred gyalogság indult el ismét nyugati Galiczia különböző járásába. Számos zsidó család ide menekült a néplázadás elől. Biliczből is két zászlóalj indult el a lázongások színhelyére. A krakói kerületben is megkezdődtek a lázongások. A zsidó házakat kirabolják és a zsidókat agyonveréssel fenyegetik. (N. Fr. Pr.)

Lemberg, június 17.

A lázongók közül eddig kétszázat fogtak el. Pílnó járásban is megkezdődött a fosztogatás. A zsidó vendéglőket megsemmisíti a nép. Krakóban és Przemyslben az egész katonaság készenlétben van és bármely pillanathban elindulhat a veszélyeztetett pontokra.

Fryszakban a csendőrség kilencz parasztot lött agyon. A lázongók egy csendőrt megsebeztek. Tegnap húszonnyolcz zászlóalj gyalogság indult el nyugati Galicziába.

Gróf Pininski Jaroslauból Bécsbe megy, hogy gróf Thunnak jelentést tegyen a galicziai helyzetről. Valószínű, hogy a helytartó a statárium kihirdetését fogja ajánlani a miniszterelnöknek. Az antiszemita lapok, melyek a lázongás szellemi szerzőinek mondhatók, ujonganak az „elért eredmények” felett. A katolikus konzervatívok ellenben a legnagyobb komolysággal, sőt valószínűs aggodalommal mérlegelik a helyzet- eshetőleges következményeit.

A „Cas” szerint a mostani mozgalom nem tisztán a zsidók ellen irányul, ez valószínűs népfelkelés, amely Galicziában újból feléledt. Ha valaha, úgy ma kell arra a közmondásra gondolni: Hodie mihi, cras tibi. (N. Fr. Pr.)

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Ristori — újra játszik. A hetvenhat esztendő Ristori Adél, az olasz színpadnak és az egész európai színészetnek valamikor egyik legkimagaslóbb alakja, néhány estére visszatér a deszkákra. Ez pedig úgy esik, hogy a turini kiállítás keretében fel fognak lépni Olaszország leghíresebb művészei, megkérték tehát a nagy Ristorit is — akit különben ma marchesa del Grillon ak hívnak — hogy játszóék egy pár estét át.

* Michalovich Ödön kintüntetése. A „Liszt Ferenczeneművész-kör” küldöttsége tegnap Szentirmay Elemér alelnök vezetése mellett tisztelgett Mihalovich Ödönnél, mint a kör elnökénél abból az alkalomból, hogy ő felsége a miniszteri tanácsosi címmel tüntette ki. Szentirmay üdvözlő szavaira Mihalovich meghatóttan válaszolt és ígérte, hogy a kör érdekeit a jövőben is melegen fogja támogatni.

* Színésznövendékek vizsgálata. Rákosi Szidi színésziskolájának növendékei ma este mutatkoztak be a Magyar Színházban. A fiatal színészgárda ügyesen mozgott és értelmesen beszélt, úgy, hogy a közönségnek igaz öröme telt benne. A „Lowoodi árva” harmadik felvonásában Hollósy Giza játszott szép kifejezéssel, míg Pailleron vigjátékában, az „Egér”-ben Simon Mariska árult el temperamentumot és színpadra termettséget. A „Michulányok”-ban Bilkei Irén és Halber Margit, két kellemes szubrett-telenség keltett figyelmet, míg a férfiak közül Beóthy Zsigmond izléses énekét és Torkos komikai vénáját nyugtázta a közönség hangos elismeréssel.

* Leoncavallo új dalműve. Leoncavallo, a „Bajazzók” és „Bohéme” szerzője, a napokban megállapodásra jutott Nani római íróval, hogy ennek legújabb művét, az „Urta urta” — magyarul körülbelül „Tengerzugás” — című egyfelvonásos drámát megzenésíti. A főszerepet baritonhangra írja. Az „Urta urta” mint dráma nemrégiben aratott csak zajos sikert a római Manzoni-színházban.

* Cyrano de Bergerac 200-adszor. Rostand vetéss drámája, amelynek ebben a szezonban volt a bemutatója és amelynek szenzációs sikeréről annakidején megemlékeztünk, e hónap 23-ikán éri meg a Porté-Saint-Martin színházban kétszázadik előadását.

* Pálmay Ilkáról. A lapok egy részét mostanában bejárta az a hír, hogy Pálmay Ilka elmegy vendégszerepelni Párisba. A diva megezafolja ezt a hírt. Kapott ugyan egy párisi színpadtól is ajánlatot, de nem fogadhatja el, mert londoni szerződése még mindig köti és csak ott vendégszerepelhet, ahová londoni igazgatója bocsátja.

* „Megjötték a húszárok”. Ez a czime Lamertrih Géza egyfelvonásos idylljének, amelyet a budai színpadon legközelebb színre hoznak. Az újdonsághoz Lányi Géza zenét írt.

A vidéki színészet rendezése.

Említettük, hogy a belügyminiszteriumban szabályzatot készítettek a vidéki színészet rendezése tárgyában. E szabályzatot ma egy enquete-en megvitatták. Az értekezlet elnöke maga Perczel Dezső belügyminiszter volt és résztvett benne több főispán, több vidéki polgármester, két országgyűlési képviselő és a színészet egy-két embere.

Látnivaló tehát, hogy az enquete-et az irodalmi és művészeti tényezőknél jóformán teljes kizárásával tartották. Mi elismerjük, hogy az értekezleten első sorban adminisztratív színészeti kérdések kerültek szóba és elismerjük azt is, hogy az értekezletre meghívott urak jelenléte ott szükséges és célirányos volt, de nem hihetjük el azt, hogy példának okáért Mihalovich Ödönnel, Hubay Jénóval, Herczeg Ferencznel, Ambrus Zoltánnal, vagy más urakkal részvétele ilyen tanácskozásban szerfölött improkutív lett volna. Hogy miféle városokból alakítsanak egy egy-egy színkerületet, hogy miféle garancziákat nyújtson egy színigazgató annak a városnak, amely befogadja, annak eldöntésére igenis a főispánok és polgármesterek illetékesek egyedül, de amikor szóba kerül a vidéki operák ügye és szóba kerül egyéb művészeti kérdés, akkor csakis azoknak lehet szavuk, akik a művészetekkel rendszeresen és hivatászerűen foglalkoznak. De ha Perczel Dezső a fővárosi színészetet is Huszár Kálmán-

nal intézeti el ön blok, akkor csak következetesen jár el, ha a vidéki színészet kérdésébe sem von bele magasabb kulturális és művészeti ideákat, és nem hívja meg értekezleteire ez ideák hivatászerű reprezentánsait.

A mai értekezleten különben felszólaltak Fenyvessy Ferencz, Jakabffy és Bornemisza főispánok, Dröxler pozsonyi, Telbisz temesvári és Kadak Elek kecskeméti polgármesterek, Ditrői Mór, Visontai Soma, Béneyi István, Pázmándy Dénes és mások. Az enquete perzeze mindenben hozzájárult a miniszterium által kidolgozott szabályzathoz. A miniszter terveiből a következőket emeljük ki:

Az ország nagyobb városaiban, mint Pozsony, Debreczen, Temesvár, Szeged, Arad és később Kassa, állandó színházakat fognak létesíteni oly értelemben, hogy bennük évente tíz hónapon át fognak játszani. E színházak közül háromban opera előadásokat is fognak tartani. Ezenkívül a közepűvárosú városokat színházi kerületekké alakítják, melyekben meghatározott időszakokban egy és ugyanazon társaságok fognak működni, például Kecskemét központtal, Szolnok, Cegléd, Félegyháza; azután a délvidéken Beckserekek központtal Lugos, Fehértemplom és Kikinda; és Szabadka központtal Ujvidék és Baja. A kis társaságok engedélyt bizonyos meghatározott területre, egy vagy több egymás melletti megyére terjesztenék ki, de a fenti városok kihagyásával.

Az állam a városok anyagi hozzájárulásával egy 3 évről 3 évre megállapítandó fix segélyösszeget fog a színházaknak adni. Az állandó színházak és kerületek beosztása már az 1899-diki szini évad kezdetén megtörténik. A kisebb társaságok, különösen azok, melyek a nemzetiségek lakta vidékeken működnek, évről-évre megszabott állami segélyben részesülnek.

A jövőben engedélyt nyerő nagy szintársulatok igazgatói 2000 forint és kisebb szintársulatok igazgatói 1000 forint óvadékot tesznek le a színi-népszegélyesületnél. Külön óvadékot a városoknál nem kell letenniük. Az óvadékból elsősorban a nyugdíj-alap, másodsorban a tagok fizetése nyer szükség esetében fadezetet. A konzesszióra nézve a színi-népszegélyesület, a vidéki törvényhatóságok és főispánok meghallgatásával a belügyminiszter intézkedik, úgy, hogy az engedélyeket a nagyobb társaságoknak három évről háromra adják.

A belügyminiszter az állami segélyezésére nézve ezuttal nem nyilatkozott, de sokan azt hiszik, hogy a segély már 1899-ben körülbelül 100,000 forint lesz.

FŐVÁROS.

(A Kistalud-színház szubvencziója.) A pénzügyi és gazdasági bizottság ma délelőtt Vasziévits János elnöklésével ülést tartott, amelyen a budapesti kábelvasút-vállalat szerződését fogadták el Polónyi Géza ama módosításával, hogy az alapítási költségeket a főváros hozzájárulásával állapítsák meg. Néhány jelentéktelen ügy elintézése után az ó-budai színház szubvencziója került napirendre. A közoktatásügyi bizottság azt javasolja, hogy adjon a főváros az 1898. évre 6000 forint, illetőleg a hátralévő időre 4250 forint szubvencziót, de csak oly feltétellel, hogy az előadások folytonosak és művészi színvonalon állók legyenek. Fülöp Károly 1899-re is hajlandó e szubvencziót megadni, Preyer Hugó azonban egyáltalán megtagadná a kérelem teljesítését, mert a Kistalud-színház előadásai semminemű támogatást nem érdemelnek. Polónyi Géza azt hiszi, hogy az előadások az ó-budai viszonyoknak megfelelnek és épen a szubvenczió teszi majd lehetővé, hogy emeljék az előadások művészi színvonalát. Megszavazza a szubvencziót oly feltétellel, hogy hetenkint legalább három előadást tartzanak. Preyer és Polónyi rövid felszólalása után a bizottság hozzájárul a közoktatásügyi bizottság javaslatához és elfogadja Polónyi módosításait.

(Könyvek ajánlása.) A közoktatásügyi bizottság minden ülésén tucatszámra ajánl különféle könyveket részben a tanári és iskolai könyvtárak céljára, részben jutalmi könyvekül való beszerzésre. Hol egy tudományos munkát, hol mesék-könyveket ajánlanak az igazgatóknak, beszerzésre, sőt gyakran még különböző hírlapokra való előfizetésre is rászorítják az iskola vezetőjét. A bemutatott könyveket bizony nem valami nagy lelkieme-

retességgel bírálják még s így után megtörténik, hogy néha olyan könyveket is ajánlanak, amelyeknek sem a tanári könyvtárakban, még kevésbé az iskolás gyermekek kezében nem volna helye. Így legutóbb is egy igen primitív kis könyvecske elárúsítására adott a tanács engedélyt. A könyvnek élénk piros kötése van, arany czifraságokkal, a papírosa a lehető legrosszabb, képei a lehető legprimitívebbek, tartalma a lehető leggyarlóbb s a végén van egy kis költeménynek csufoit verselmény, mely igazán minden kritikán aluli. Vésztégetik pedig ezt a tákolmányt darabonként 15 krajczáróért, még pedig a nemes tanács hozzájárulásával és engedélyével. „A királyi kegyelet” a czima ennek a férczelménynek s tartalmazza annak a tíz dicső emlékü hazafinak a képmását és életleírását, akiknek a királyi kegyelet szobrot emeltet. Még furcsább a dologban az, hogy a közoktatásügyi bizottság a meghatározottabb anellene volt, hogy a könyvecskét az iskolákban terjeszszék, a tanács azonban ennek daczára engedélyt adott az elárúsításra. — Ebből az esetből kifolyólag egy érdekes leirat is érkezett a fővároshoz a kultuszminisztertől, a melyben elrendeli Wlassics, hogy mindazok a könyvek, melyek a miniszterium részéről nem ajánlottak, a főváros részéről is csak az esetben ajánlhatók beszerzésre, ha erre jóváhagyását kieszközlük. — Bizony szomorú dolog, hogy ilyen apró dolgokban is gyámáságot kell gyakorolni Sartoryék fölött, de amint a példa bizonyítja, csakugyan kell.

(A segédtanítók választása.) A tegnapi jelölt segédtanítók és tanítónők választása holnap, szombaton délelőtt lesz a tanács ülésében. Az övönöket holnap délután jelölik és választásuk a keddi tanácsülésben lesz. Ezzel aztán befejeződik a tanítók és tanítónők választásának sorozata.

(Adókövetés.) A fővárosi VI. kerületi adókövető-bizottság e hónap 18-án, szombaton, a 8491-3453/54 új helyrajzszámú házakban össekírt adókövetésekre, a VII. kerületben pedig a külön meghívottakra vonatkozó III. osztályu keresetadó-javaslatokat fogja tárgyalói.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Miklós Gyula és a kuria. Miklós Gyula volt főispánt a kuria ítélete teljesen rehabilitálta az ellene felhozott vádak alól. Némely lapok, kik akkor orgiát ültek az eset fölött, most igyekeznek czikkeikben reparálni hibájukat. Azokat a lelki gyötrelmeket, miket a hajsza miatt a jobb sorsra érdemes főispánnak át kellett azóta szenvednie, ugyan lehetetlen meg nem történetké tenni, de e lapok magatartása legalább most tiszteletreméltó és örömmel konstataljuk, mint a magyar sajtó egyik lovagias jellemvonását. Ma egyik könyvatos közli a lapokkal a kuria megszüntető ítéletének indokolását. Hogy milyen ezézből közli, nem értjük. Az indokolásban nincs semmi lényeges, semmi olyan, ami gyengitené a már közlött ítéletnek a társadalomba kiható értékét. Az indokolás egy hasábnyi és olyan pogány magyar stílusban van szerkesztve, hogy az értelmét kihámozni éperzékű magyar embernek favigánál is keményebb munka. A közzétett indokolás azonkívül czélzatos kivonat, amelyet Miklós Gyula ellenfele kivonatolhatott, mert gondosan kihagyja azokat a részeket, amelyek a teljes rehabilitálást megadják. De még így is olyan e kivonat, hogy az a felmentett főispánra a legkisebb árnyékot se veti. Ha ilyen a czélzatos kivonat, akkor Miklós Gyula nagyon meglehetőlegvedve a kuria határozatával. — A könyvatos közlésére vonatkozólag egyébként a következő nyilatkozatot kaptuk:

A könyvatos „Magyar Híradó” közli Szabó József ellen támasztott vasuti panaszos ügyemben a kuria határozatának egy részét. Hangsúlyozom: nem az egészet közli, hanem annak csak egy részét, mely épen azért az egész ügyet meg nem világosíthatja. Hogy az elsőbírósághoz még kézbesítésre ki nem adott kuriai határozat csonkán és aláírás nélkül miként jöhet nyilvánosság elé: előtű csodálkozék az, ki Szabó József ügyvédjének és barátjának, Polónyinak útjait és eszközeit nem ismeri. En perzeze nem csodálkozom.

Hanem kijelentem, hogy most már a gyanúsítások áradatából kiszabadultam s most már terheletlenül újíthatom meg Szabó József ellen bün-

vádi panaszomat. E joggal élni s e kötelességet teljesíteni fogom mindaddig, míg az az ut sa ügyvédje meztelenen nem áll a bíróság és a közönység előtt.

Budapest, 1898. évi június hó 17.

Dr. Miklós Gyula a. k.

— Detainylók és társai. Ma folytatták a vég tárgyalást Lénk Gyula bíró elnöklése mellett Detsinyi Frigyes és társai bünperében. Ma már be is fejezték a bizonyító eljárást.

A Hess Izidor és társa-féle lopási ügyekben kihallgatják Rechnitzer József kereskedőségét, aki tagadja, hogy Vas Bélát lopásra bujtogatta volna. Szembesítik vele Vas Bélát, aki szemébe mondja, hogy ő bujtogatta a lopásra.

Kandl Lipót vett kétszer árukat Vas Bélától, de csak azért, mert Hess Izidor czégtársának mondta magát. Harmadszor már nem vásárolt Vas-tól, mert gyanuja volt reá.

Az elnök: Ön eladta a Vastól vett árukat?

— Igen.

— Kinek?

— Detsinyi Frigyesnek.

Heller Leó kereskedő azzal van vádolva, hogy két láda gyertyát vett Kandltól. Azt állítja, hogy nem tudott az áru lopott voltáról. Déli 12 órakor a szakértők kihallgatására tértek át.

Dr. Kelemen Lajos bemutatja a Strobenz-gyár árjegyzékét a kérdéses időből, azután dr. Darvai intézett védenccéhez néhány kérdést, amelyek Detsinyi Frigyes családi állapotát tárlják fel. A törvényszék megesketi a dalben kihallgatott tanukat és ezzel a perbeszédre térnek át.

Pataki Gyula közvádlo alaposan ismerteti az egész bünpert, amelynek központja Detsinyi Frigyes. Kéri Detsinyi Frigyes, valamint Braunstein József, Szekeres István, Stern Sándor, Kandl Lipót és Stern József elítélését; Detsinyi Károly ellen azonban elejti a vádat és csak kihágásért kívánja felelősségre vonni.

A védőbeszéd után az elnök a késő esteli órákban elhalasztotta a tárgyalást. Az ítéletet holnap hirdetik ki.

— Az ügyészség figyelmeztetése. A budapesti királyi ügyészség folyosóin pár nap óta a következő figyelmeztetés van kifüggesztve:

„Figyelmeztetem a bünügyekben érdekelt feleket, valamint azok képviselőit, hogy a királyi ügyész urak tudakozódásokkal, sürgetésekkel és megbeszélésekkel (információk) egyáltalában nem terelhetők s azok ilyeneket elfogadni nem tartoznak. Kinek ily irányu közleni valója, vagy bármilyen panasza lenne, forduljon azzal közvetlenül a királyi ügyészség mindenkori vezetőjéhez. Budapest, 1898. évi június 6-án, dr. Fittler Bálint királyi főügyési helyettes, a budapesti királyi ügyészség vezetője.

— A gellérthegy rablógyilkosság. Fuchs Mátyas és Hegyi Károly előtt, akik a Gellérthegyen meggyilkolták és kirabolták a szerencsétlen Appel Lajost, ma hirdették ki a törvényszéknél az utolsó fórum ítéletét. Három börtönör vezette a bíróság elé a fiatal gonosztevőket, akik még a maguk elégans ruhájában jelentek meg.

Czárán István elnök felolvasta a kuria ítéletét s aztán megkérdezte a gyilkosokat:

— Megértették?

— Igenis — felelték halkán, egyszerre.

— Nos, ez az ítélet, amely szerint Fuchs Mátyas a kuria életfogytig tartó, Hegyi Károlyt pedig tizenkét évi fegyházzal sújtja — jogerős.

A gyilkos gavallérok illemadóan meghajoltak, ezzel jelezve, hogy tudomásul veszik az ítéletet. Fuchs még vidámnak is látszott, örülvén annak, hogy a kuria kegyelmes volt hozzá s megváltoztatta a tábla ítéletét, amely vele szemben kötéthalálra szólott.

A kihirdetés után a börtönörök Fuchst és Hegyit visszavezették czelláikba.

A bünpörrel kapcsolatos kártérítési kérdés egyuttal elvi határozatra is alkalmat adott. A meggyilkolt Appel Lajos atya ugyanis a törvényszék büntető ítélete alapján biztosítási végrehajtást kért ama károsseg erejéig, melyet a gyilkosok rablott ékszereit utóbb a zálogházakban fizetnie kellett. A magánpanaszosnak ezt a kérelmét a IV.

kártéti járásbíró elutasította, azzal a megokolással, hogy biztosítási végrehajtást csak polgári, de nem a büntető bírósági ítélet alapján is lehet elrendelni. E végzés ellen dr. Neuschloss Tivadar felfolyamodással élve, a tábla elrendelte a biztosítási végrehajtást, mert: az ítéletben határozott, számszerűen kitüntetett készpénz fizetésében való marasztalás mondatán ki, e feltétlen marasztalás alapján ép úgy elrendelendő a biztosítás, mint bármely feltétlenül marasztaló polgári ítélet alapján. A végrehajtást most aztán fogatosították is.

— Egy zongora miatt. Még tavaly őszön történt, hogy özvegy Sisko Ferenczné megváltozott életkörülményei folytán meg akart válni zongorájától. Az eladás azonban nem ment könnyen, mert kisebb lakásba kellett költözködnie, a zongorát Tauszki Miksa butorszállítónál raktározta be. Időközben aztán került egy vevő Kovács Ferenc személyében. Kovács nem akarván székba macskát vásárolni, többedmagával, természetesen asszonyokkal, elindult a zongora megtekintésére. Ez azonban nem ment olyan könnyen, mint kezdetben hitte, mert Tauszki se-hogy se akarta megmutatni nekik a hangszert.

— Biztosan le akarják foglaltatni, azért érdeklődnek olyan nagyon — védekezett a szállító.

A vevők hiába erősítették, hogy nekik nem tartozik. A tulajdonosnak bírósággal nincsen semmi köze. Tauszki nem engedett.

— Fizessék ki a raktárdíjat, akkor vihetik. Szó szót ért s a dolognak az lett a vége, hogy az udvarias szállító formaliter kilődította a társaságot Kemnitzer-utczai irodájából.

A vásárból ezek után természetesen nem lett semmi. A szállítót pedig bepanaszolták becsületértés miatt. Ma délelőtt tárgyalta az ügyet Bezerédi járásbíró. Tauszki vizonvádat emelt a panaszosok ellen s egész sereg tanut jelentett be, mire elhalasztották az érdekesnek ígérkező tárgyalást.

— Építkezés embervérrel. A büntető törvény-szék Tóth Ernő királyi ítéletábrái bíró elnöklése alatt ma foglalkozott a magyar-utczában tavaly történt építési szerencsétlenséggel. A magyar-utca 5. számú házának építése közben a 3. és 7. számú házak tűzfalai meg voltak támasztva duczgerendákkal, melyekre Hilko Mihály kőműves észrevétel-nél fölmászott, hogy ott valami munkát végezzen. A gerendák a függőleges megterhelés miatt összeomlottak s az alattuk dolgozó munkásokat maguk alá temették, mely alkalommal Herich és Tokody munkások súlyosan megsérültek. A bűnvizsgálat első sorban a rögtön letartóztatott Winter Lajos pallér ellen indult meg, aki a gerendák kellő alátámasztásáról nem gondoskodott. A szakértők azonban megállapították, hogy a duczgerendák alátámasztása egyrészt lehetetlen, de másrészt felesleges is volt s hogy csakis Hilko gondatlansága okozta a szerencsétlenséget, aki tilalom ellenére a duczgerendára felmászott. Így került Hilko a törvény-szék elé, miután gondatlanságáért, már előbb sérülésével is megbűnhődött. A törvény-szék Hilkót, a védője dr. Galitzer Gyula ügyvéd által felhozott számos enyhítő körülmény figyelembe vételével két-rendbeli gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt egy havi fogházra ítélte. Az ítélet nyomban jogerőssé vált, mert a felek megnyugodtak. A pallér ellen az eljárást a törvény-szék már előzőleg megszüntette.

— Bérczi sajtópöre. Bérczi rendőrkapitány-nak Kovács Sándor ellen indított sajtópörét az őszre halasztották, mert a főkapitányság későn küldte meg a sajtóbíróságnak Bérczi fegyelmi iratait.

— 13 forintért gyilkolt. A debreczeni törvény-szék — mint levelezőnk táviratozza — ma foglalkozott a rablógyilkos Daróczy Imre bűn-ügyével. Daróczynak tizenhárom forint adóssága volt és mikor hitelezői zaklatni kezdték, meggyilkolta Lohrbeernét, egy plaványi asszonyt és a leányát. A rablógyilkost, aki bänkodás nélkül ismer-te be bűnét, a törvény-szék tizenöt évi fogházra ítélte. Daróczy megnyugodott az ítéletben, védője azonban felebezést jelentett be.

Talárt a bírónak!

Zsebtolvajok és zsebmetszők, közönséges és betörő tolvajok, gyermekfosztogatók és hamis kártyások, faczér kereskedősegek és pinczerek, a tárgyaló teremben szunyókálni vágyó csavargók lepik el a törvény-szék folyosóját. Egy-egy királyi alügyész halad el olykor közöttük. Ilyenkor összeállnak, suttognak, nevetgelnek, agyonkritizálják azt a mit sem gyanító szegény jogászt és küldözgetik a poklok mélységes fenekére. Ha véletlenül egy rendőr közeledik, annak egyenesen a szemébe röhögnek; a fogházöröket lenézik, a védőügyvédeknek ellenben mély tisztelettel utat nyitnak. Mikor a villamos csengő a kilencz órát jelzi, hanyatthomlok rohannak a tárgyalóterem ajtaja felé s jaj annak, aki közöttük be akar furakodni. Azt irgalmatlanul összehúzzák és hátulról egy-egy szelid hátbautással tisztelik meg. Minthogy pedig a terem csak fél tíz órakor tárja ki az előszoba ajtaját, ott szorongnak egymás hátán, miközben kifogástalan tolvajnyelven társalognak.

Elegáns nyári ruhába öltözött öreg ur közeledik a tárgyaló terem felé. Udvariasan szól a tömeghez:

— Engedjenek be, uraim! . . .

Egy vörösképu siheder adja meg a választ.

— Várjon az ur sorjára! Mi előbb jöttünk.

A nyári ruhás ur harsány hangon elkiáltja magát:

— Takarodjatok! . . Hé, teremőrök! . . .

A diszes társaság csak most veszi észre, hogy a végtárgyalást vezető királyi táblai bíró előtt zárták el az utat. Kétfelé szorulnak, hogy bejuthasson az elnök abba a terembe, ahol tárgyalni fog . . .

Ez a jellemző, komikus eset adja meg nekem az impulzust arra, hogy fölvetem a bírói egyenruha sokszor hánytorgatott kérdését.

A végtárgyalást vezető elnököt nem engedték be a terembe, mert azt hitték, hogy ő is csak olyan „közönséges” ember, mint ők és az elegáns nyári ruha legfeljebb arra jogosítja fel, hogy egy-két padsorral előbb üljön. Egy nyári ruha iránt a nagy közönségnek semmi respektusa sincsen . . . De megfigyeltem más egyebet is.

Három tárgyalóteremben voltam ma délelőtt. Az egyikben (a büntető járásbírósnál) láttam egy tárgyaló bírót, aki kedélyesen cigarettázva intézte kereszkérdéseit a vádlotthoz, mialatt a joggyakornok elrongyolódott „kittli”-ben (irodai kabátban) bámulatos szorgalommal jegyeztetett. A kedélyes tárgyalás közben benyitott a szobába egy hetven esztendő anyóka, nagy kosárral a karján, oda csoszogott az asztalhoz és kiyéve kosarából egy kiflit, meg egy szafaladét, szó nélkül odatette azt a bíró asztalára. Ugy látszik, ez mindennapi dolog, mert a bíró viszont szó nélkül hátravetette magát a karosszékben, belenyult a nadrágja zsebébe és elövelt onnan egy huszfillérest, amit belecsuszított az anyóka markába. A másik teremben (a büntető törvény-széknel) láttam egy szürkeruhás szavazó-bírót, aki karrikatúrákat rajzolgatott, egy törvény-széki jegyzőt, akinek rikitóan piros nyakkendője általános szenzációt keltett és láttam egy védőt, akinek csinos nyári kabátja volt, s annak gomblyukában illatos szegfüvirág diszlett. A harmadik tárgyaló-teremben egyegyedül a közvádlón volt fekete kabát (talán azért, mert tárgyalás után a főügyészhez kellett mennie); a bíróság tagjai nagyon is hétköznapi ruhában ültek ott a pódiumon a királyi őfelsége jól sikerült arcképe alatt.

Hát hiszen mindez megszokott dolog nálunk. Mentsem Isten, hogy bárkinek is szemrehányást tegyek. Vége is, a végtárgyalásokat kifogástalanul vezették; a királyi ügyész ügyesen csoportosította azokat az érveket, amelyekre vádját alapította; a védő pedig határozatosan mondotta el jogi érvekben gazdag védőbeszédét. De hát azt a cigarettázó bírót, a kittlibe bujt joggyakornokot, a szürkeruhás bírót, a piros nyakkendőjű törvény-széki jegyzőt és azt a szegfüvirágos védőügyvédet látva, elfelejtettem, hogy az igazságszolgáltatás föl-

szentelt csarnokában vagyok, ahol élet-halál, becsült fölött itélkeznek.

Régi közmondás, hogy nem a ruha teszi az embert. A jó bíró jó marad a szürke ruhában is, és jeles jogász lehet, ha tárgyalás közben novellahős módjára bodor füstkarikákat is fuj maga elé. De hát édes Istenem, mégis csak kell valamit adnunk a külsőségekre is. Talán mi is megadhatnók az állami igazságszolgáltatásnak azt az ünnepies jelleget, amit a művelt nyugaton mindenütt láthatunk. Mert hiszen az nem csak merő formáság, hanem egyenesen megköveteli azt az igazságszolgáltatás méltósága. A nagy diszkreczionárius hatalom fölött rendelkező és a királyi őfelsége nevében ítélő bírónak, az állami jogrend öre-ként szereplő királyi ügyésznek és a jogszolgáltatás nélkülözhetetlen tényezőjeként jelentkező, magas szós feladatot teljesítő védőügyvédnek ki kell emelkednie a köznapiságból akkor, midőn hivatását gyakorolja. Meg kívánja a végtárgyalások komolysága, a törvénykezés méltósága és magának a bíróságnak a tekintélye is. A jogkereső közönség bizonyosan nagyobb respektussal van a bíró iránt, ha látja, hogy az megadja a tiszteletet annak az állásnak, amelyet elfoglal.

A cigarettázva tárgyaló, szürkeruhás bíró még csak meg sem haragudhatnék, ha tárgyalás közben a felek valamelyike oda hajolna hozzá és azt mondaná:

— Mielőtt a bíró ur kérdésére válaszolnék: szabad kérnem egy kis tüzet?

És a végtárgyalást vezető elnök nem tehet szemrehányást annak a vádlottnak vagy panaszosnak sem, aki piszkos munka-zubbonyában jelenik meg a törvény-szék színe előtt.

Régi, nagyon régi viselet a bírói egyenruha. Évszázadok óta nem ment ki a diváthól s épen a legműveltebb jogállamokban láthatjuk, mint az igazságszolgáltatás szűksége s formáságát.

Miért idegenkednek attól a mi bírónak? Vagy nem idegenkednek? . . . Akkor hát miért nem sürgetik annak meghonosítását? . . . Hiszen csak önmaguknak használnak vele.

A védői kar is óhajtja. Valahányszor fölvetették az eszmét, a védői kar pártolta azt legmelegebben.

Igen, igen, végre valahára ki kell küszöbölünk az igazság templomából a hétköznapiságot.

Ne cigarettázzunk tárgyalás közben! Le a kittivel és a szürke ruhával! Talárt a bírónak!

[r. Gutlus.

SPORT.

+ Krakói löversenyek. A krakói meeting holnapi versenynapján az Igazgatósági díj az érdeklődés középpontja, melyért a következő kétévűsek fognak a starthoz állani:

Timár	lovagolja	Peake
Feerie	"	Hyams
Soscha	"	Cleminson
Häng di an	"	S. Bulford
Jaskolka (?)	"	A. Bulford
Canterbury	"	Huxtable
André	"	Gilchrist

Az említettek közül a legnagyobb formát Timár mutatta, mely csak egyetlenegyszer futott Bécsben s futása győzelemmel végződött. Timár ekkor oly nagy fölényrel verte le ellenfeleit, hogy holnapi győzelmét kétségtelennek kell tartanunk.

Jelöltjeink a holnapi versenyekre a következők:

- I. Toll—Dreher-Istálló.
- II. Jaskolka—Skiba.
- III. Timár—Feerie—Soscha.
- IV. Veloce—Gagerl.
- V. (Toll)—Alpar.
- VI. Margona—Domina.
- VII. Jura—Zote.

+ Vollmond vagy Habenichts. A graditzporosz királyi főménes még nincs tisztában azzal, hogy a hamburgi derbyben melyik lovát tekintse a jelöltjének. Habenichts-et, mely tavaly — avagy Vollmond-ot, mely az idén mutatkozott a jobbiknak. Vollmond még a Hansa-díjban fog futni a derby előtt. Ha ezt a versenyt is megnyeri, akkor nemcsak az istállója, hanem bárki előtt is plauzibilis lesz, hogy Vollmond lesz a deklarált győztes.

A HIVATALOS LAPBÓL

Kitüntetés. A király Fiala Antal nyugalmazott pénzügyi számvizsgálónak, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

Kinevezések. A belügyminiszter az angyalföldi elmegyógyintézetnél megüresedett II. od. orvosi állásra dr. Stein Fülöp helyettes másodorvost az igazságügyminiszter dr. Rosenzweig Bertalan köcssei orvost az ottani törvényszék területén fölmerülő törvényszéki orvosi teendőknek ellátására második törvényszéki orvosi minőségben, a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kaiser Borbála kisdudóvónót a moszói állami kisdudóvóhoz kisdudóvónóvá, a budapesti királyi ítélőtábla elnöke Surgóth Gyula és Stádler Endre végzett joghallgatókat ideiglenes minőségű díjaz joggyakorlókorrá, az egri királyi törvényszék elnöke a törvényszéknél üresedésbe jött III. osztályú hivataloszállásra Bodó István törvényszéki napidíjazt, a székesfehérvári királyi országos javítóintézet igazgatója Pósh Károly intézeti végleges minőségű felügyelővé nevezte ki.

Magyar név. Krausz József tiszafüredi lakos Katona-ra magyarosította vezetéknévét belügyminiszteri engedéllyel.

Pályázatok. A nagysíki járásbírósnál irnoki állásra, Szolnok-Doboka vármegyében a bethleni járásban utmesteri állásra, a szilágyséhi járásbírósnál irnoki állásra, a mostári felső gimnáziumban egy tanítói állásra van pályázat kihirdetve.

Arverések a fővárosban. Sklensky József és társa ingóságai Hungária-ut 109. szám, június 20. Grünstein Mór ingóságai Váci-ut 20. szám, június 20. Rieger Mór ingóságai Andrássy-ut 19. szám, június 18. Dr. Schubert Emil ingóságai Kecskeméti-utca 13. szám, június 25. Ramaszéder János ingóságai Törökör Örnagy-utca 9. szám június 18. Mautner Adolf ingóságai Ferencz József-tér 6. szám, június 24. Geiringer Sándor ingóságai Teréz-körút 40. szám, június 18. Dach Fülöp ingóságai Ujpest Temető-utca 15. szám, június 18. Pfahn Károly és társai ingóságai Károly-körút 9. szám, június 18.

ÜZENETEK A KÖZÖNSÉGNEK.

Vilmos. Budapest. Kérdéseinek nagy részére már régebben megadtuk a bőséges választ: most ismételjük, hogy 1. az engedély nélkül lefordított „műt” több vidéki színházhoz is benyújthatja. 2. A fordítási és az előadási jogot utóbb, is meg lehet szerezni, de mielőtt a darab előadásra kerülne. 3. Hogy az előadásra nézve mennyi idő alatt határoz a direktor, azt meghatározni bajos, teljesen tőle függ. 4. Ez a dolog rendszeren alku tárgya. 5. Azok az urak elég jól fordították le azokat a darabokat s nincs szükség újabb fordításra.

F. S. Budapest. A tárczában itt-ott felecsillan a tehetség nyoma, de még finomodni kell az ízlésnek. A most beküldött dolgot nem közzétehetjük.

L. S. Temesvár 1. Sorsjegyei nem nyerték 2. Azt a tárczát, melyet még folytatunk, egy kiváló politikusunk írta, ki nem hatalmazott fel minket arra, hogy nevét közlétegyük, sajnáljuk tehát, hogy kívánságának meg nem felelhetünk. 3. Katonai ügyében az eljárás igen körülményes, nem vállalkozhatunk tehát rá, hogy önmek konkrét tanácsot adjunk. Forduljon inkább Dominke János nyugalmazott kapitány katonai ügyi irodájához, Budapest, kerepesi-ut 6. mely a felvilágosítást megadja és a szükséges lépéseket ön helyett megteszi.

K. L. Középlak. Figyelmeztetjük, de levélet sajnálatunkra nem használhatjuk, mert már idejét multá. Mindenesetre kérjük, hogy alkalomadtán keresen fel bennünket tudósításaival.

R. I. Kis-Czell. Az illetőnek legutóbbi utitervét és állomáshelyét nem tudjuk, ha lapunk valami uton értesülni fog, szíves készséggel hozzuk önmek a tudomására. Különben addig is valószínűleg felvilágosítást tudadni Telegdy József országgyűlési képviselő, kivel az illető levelez. Telegdy lakása Mező-Telegd, Bihar vármegye.

B. F. dohánytőzsde. Budapest. Betékes helyről nyert értesülésünk alapján tudatjuk önmek, hogy annak az épületnek a lebontása el van ugyan határozva, de hogy mikor bontják le, még nem lehet biztosan tudni. Az épület telke a kiugró részzel és kerttel együtt: 3610.75 négyszögöl. A körülötte levő telkek eladási árához viszonyítva a föld értéke négyszögölenként 700 forint összesen tehát 250 ezer forint. Az újvásártér területe 25.000 négyszögöl.

Andrássy-ut 61. Mi is hallottuk, hogy azon a környéken az említett betegség felépett, de nem valami komoly utóhatással. Tessék a vízre és az étkezés rendjére vigyázni s akkor el lehet kerülni. Valószínűleg azok esnek bele, akik az egészségi rendszabályokat szem elől tévesztve, éretlen gyümölcseséi táplálkoznak.

O. B. Szabadka. Ha katonai kötelezettségnek eleget nem tett, utlevelet arra az utra nem kap. Így többi kérdésére a válasz felesleges. Az utlevelet különben a fősolgabíró, illetve az aispán véleménye alapján a belügyminiszter adja ki.

S. I. Eger. Sorsjegyét nem hűtük ki.

NYILT-TÉR.

Gleichenberg-gyógyhely

Stájerországban.

Gyógyeszközök: Alkalis-muriátikus források, savó, telen- és lecskőtej (szarvaktarmaráj), kefir, fenyő és gyógybalzsámok, forrás-só, porlasztás magán-kamrákban, pneumatikus-kamara, szénasavas aczellfürdő, pezsgő-fürdő, hidegvíz-gyógyintézet.

Idény: május 1-től, szeptember végéig.
Felfüggetlés és prospectus ingyen. Lakásmege-
delesek elfogad.

a Gyógyigazgatóság Gleichenbergben.

Nagy bolthelyiség

a József-körut legélénkebb helyén f. é. augusztus hó 1-ére

kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Frankfurt, június 17. (Esti tőzsde.) Osztr. hitelrészvény 305.—, Déli vasut 69.3/8, Osztrák-magyar államvasut 310.—. Az irányzat szilárd.

New-York, június 17. (C. T. B.)

	június 17. cents	június 16. cents
Buza júliusra	81 1/4	85 3/4
" szeptemberre	73 1/4	75 1/8
" decemberre	74	76 1/2
Tengeri júliusra	37 3/8	38 3/4

Chicago, június 17. (C. T. B.)

	június 17. cents	június 16. cents
Buza szeptemberre	68 1/8	70 3/8
Tengeri szeptemberre	32 1/4	34

Mezőgazdaság.

Sertésvész Borsodban. Az a reményünk, hogy a sertésvész pusztításaitól megszabadultunk, újabbán mindinkább oszladozik. Miskolczi tudósítónk arról értesít ma, hogy Borsod vármegyében sertésvész pusztít, miért is tiz községet zár alá helyeztek.

Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése. Az Országos Erdészeti Egyesület idei rendes közgyűlést augusztus hónap 25-én és 26-án Sepsiszent-Györgyön és környékén fogja megtartani. A közgyűlésen Vadas Jenő magyar királyi erdőfőtanácsos emlékbeszédet mond, gróf Tisza Lajos egyesületi elnök fölött. A közgyűlést kirándulás követi Kovásznára, a gyulafalvi fűrésztelepekre, Hálványos és Tusnád fürdőre, továbbá Predealon át Sinajába. Az Országos Erdészeti Egyesület azon tagjai, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, ebbeli szándékukat legkésőbb augusztus 8-ig jelezték. De Krajcsovicz Béla erdőfelügyelőnél Brassóban.

Ipar és kereskedelem.

Csödnnyitások. Falker József, oraviczbányai borkereskedő ellen a fehértemplomi kir. törvényszék részéről. Csödbiztos Horváth Géza törvényszéki bíró; tőmeggondnok dr. Fehér Manó ügyvéd; bejelentési határidő 1898. július 7.; felszámolási határidő 1898. július 14. — Löwinger Ignác verhoi lakos ellen a nyírai királyi törvényszék részéről. Csödbiztos Névény Ignác törvényszéki bíró; tőmeggondnok dr. Markovics Rezső vágyu-helyi ügyvéd; bejelentési határidő 1898. augusztus 3.; felszámolási határidő 1898. szeptember 3. — Pápp István fogarasi kereskedő ellen a brüssói királyi törvényszék részéről. Csödbiztos Kovács Károly törvényszéki bíró; tőmeggondnok dr. Rosenberger János ügyvéd; bejelentési határidő 1898. augusztus 13.; felszámolási határidő 1898. szeptember 7. — Merbel és Singer győri kereskedő ellen a győri királyi törvényszék részéről. Csödbiztos Sipos László törvényszéki bíró; tőmeggondnok dr. Legény Béla ügyvéd; bejelentési határidő 1898. augusztus 1.; felszámolási határidő 1898. évi augusztus 8.

Kőbányai sertésplacoz, június 17. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli sulyban) — krajczárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm sulyban) — krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 58 1/2—59 krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő sulyban) 57 1/2—58 kr. Könnyű (páronként 250 kilgrig terjedő sulyban: 58—58 1/2 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli sulyban) 58—58 1/2 krajczárig, közép (páronként 240—260) kilogramm sulyban) 57 1/2—58 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 57—57 1/2 krajczárig. Sertéslepszám: 1898. június 15. napján volt készlet 44.375 drb, június 16-én felhajtott 614 drb, június 16-én elszállított 389 darab, június 17-ére maradt készletben 44.600 darab. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertésvásár, június 17. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertésvásárra 1898. június 16-án érkezett 817 drb. Készlet 85 darab, összes felhajtás 902 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 570 drb, elszállítatlan maradt 332 drb. Napi árak: 120—180 kilós 54—58 1/2 kr, 220—280 kilós 56—58 1/2 krajczár, 320—380 kilós 57—58 1/2 kr, öreg nehéz — kr, malacz 40—48 krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Budapesti borjувásár, június 17. Felhajtott 888 darab belföldi élő borju, eladott 883 darab. Napi jegyzések: Élő belföldi borju 25—40 forint, kivételesen 42 forint, 100 kilogrammonként A borjувásár meglehetősen élénk volt.

Közlekedés.

Uj pályaudvar Dunakeszén. A magyar királyi államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy a dunakeszi állomást 106,000 forint költséggel teljesen újraépíteti s az alagi oldalra, a nagytribün közelében helyezi el. Maga Dunakesz község még 60,000 forintot ad az építkezéshez, mely összegben az utakat és feljárókat hozzák rendbe. A régi állomási épület lakásokká alakítják át. Az új állomás építését s az állomás kibővítését már megkezdtek s az összes munkálatokkal szeptember közepére készülnék el.

BUDAPESTI GABONATŐZSDE.

Budapest, június 17.

Legkevésbé sem irigyléseméltó ezidőtájt a gazdák kedélyállapota.

Az időjárás szeszélyessége miatt való ideges-ségből ered aztán az a ezáltalán kapkodás; amelyet mostanában a gabonabörzén látunk, mert hiába is tagadnók, megint a vidéki körök alimen-tálják megbízásaikkal a forgalmat. Tegnap a Kéd-vezetőlen idő behatása alatt százával érkeztek a vételi orderék, ma meg, hogy kiderült az ég „fordul-tak”, a kliensek, veszteséggel fedezve alig huszon-négy óra előtt kötött engagementjüket és ugyneve-vezett vélemény eladásokba bocsátkoztak.

Reggel még esős idő volt a fővárosban és szeptemberi búzában az első árunkilát 9 forint 75 krajczár körül hangzott el. Mielőtt azonban tüzetre került volna, lelkendezve rohant ki az in-terurban telefon hivatali helyiségéből a hírnök azzal, hogy Bécsből „gyönyörű időt” jelentenek, mire 9 forint 62 krajczáron adták el az első ezer métermázsát. Majdnem megszakitás nélkül lefele mozgott, ettől fogva az irányzat és 9 forint 42 krajczár után e terminus este 9 forint 45 krajczáron záródik, tehát a tegnapi zárlathoz viszonyítva 15 krajczárral alacsonyabban.

A mezőgazdasági állapotról beérkezett sürgő-nyi tudósítások jobbra igazolták a lanyha tenden-ziát. Majdnem kivétel nélkül megerősítették e hí-rek, hogy a tegnapi aggasztó hírek tulzottak voltak.

A tőzsdén úgy fogják fel a helyzetet, hogy a mai vegetációális viszonyok szerint a legutóbbi hivatalos termésbecslés még változatlanul fennáll. Azt tartják, hogy ily körülmények között, a mikor tehát kivételre leszünk utálva, a mostani áraknak alig van létjogosultságuk, mert, hogy az export számbevéhető módott fejlődjen, ehhez feltétlenül szükséges, hogy az olcsóbb külföldi árak-hoz alkalmazkodjunk.

Csak ha a kedvezőtlen idő még néhány napig eltartana s a rozsda terjedne és a mag meg-szorulna, ha tehát ilyformán a híltások jelentéke-nyen rosszabbodnának, az ily előzmények után kiviteli feleslegünk nem maradna, csak az esetben volna fentartható, sőt emelkedhetne az árniveau.

Az új gabonára vonatkozó többi terminusok olcsóbbodtak és zárul a szeptemberi rozs 7 forint 15 krajczáron, a szeptemberi zab 5 forint 78 krajczáron, az augusztusi repez 12 forint 95 krajczáron, az új tengeri májusra 4 forint 60 krajczáron.

Ma új rozs júliusi szállítással is volt forga-lomban a határidőpiacozon 7 forint 80—90 krajczáros árak keretén belül.

A készáruforgalomban elkelt 3 vaggon új rozs Soroksárra, július hó első felében szállítva

20 krajczáron, továbbá 5 vagon Nyiregyháza szállítva 7 forint 30 krajczáron.

Uj buzában nem volt üzlet. Mult évi buzából elkelt vagy 12000 métermáza változatlan áron, közte a tavaszi buzaszállítások alkalmával átvett szokvány árúból 1600 métermáza oláh származék 9 forint 75 krajczáron transzito három óra, ami vámmal mintegy 11 forint 45 krajczáron készpénzárnak felel meg.

Körülbelül így zárul a júniusi buza ez az árfolyamot állapították meg liquidációs kursusnak is. A rozs és zab leszámoló árfolyama változatlan maradt (8 forint 50 krajczár és 7 forint), míg a tengeri leszállított 5 forint 8 krajczárra.

Különbö ma újból négyezer métermázsát jelentette be szállításra és pedig nem az eddigi felmondó, hanem egy más cég részéről, amelyről legutóbb jeleztük, hogy idegen buzát vásárolva, az a határidő piaczn való értékesítéssel fog rajta haszonnal tudani.

A külföldi piacok lanyhák. New-Yorkban tegnap élénk vásárlókedvet tanúsított ugyan a hivatal és 80 hajórakomány-buzát vásárolt össze, daczára ennek a prompt árú változatlan maradt árban, a júliusi buza jegyzése 1/4 centszel csökkent, míg a későbbi határidők kursusai 1/4-1 1/2 centszel szálltak le.

Ma Berlinben fél márkát, Londonban három pence, Liverpoolban két pence és Párisban 60 centimest tett ki az árlányulás.

A Cincinnati Price Current szerint az Unio buzatermése a mai állapot szerint már nem ígér hétszázmillió bushelt.

Buza.

Elkelt 12.000 métermáza buza fentartott áron.

Előfordult eladások buzában.

Table with columns: Mennyiség métermázsban, ó vagy új, származás, minőség megjelölés, átadási hely, ár, netto 100 kg-ig, készp. vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések buzában.

Table with columns: F A J, Műn. szűk hektol., 100 kilogr. készp. ára, Műn. szűk hektol., 100 kilogr. készp. ára.

Előfordult határidőkötések buzában.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Rozs.

Készárúüzlet. Elkelt néhány kocsirokomány fentartott áron.

Előfordult eladások rozsban.

Table with columns: mennyiség métermázsban, ó vagy új, származás, minőség megj., átadási hely, ár, netto 100 kg-ig, készp. vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések rozsban.

Table with columns: ó vagy új, hektoliterenkinti suly kilogrammban, 100 kilogramm készpénz ára.

Előfordult határidőkötések rozsban.

Table with columns: Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab változatlan, a kereslet gyenge. Árpa üzletelen. Tengeri iránt kevés érdeklődés mutatkozik.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Table with columns: Mennyiség métermázsban, ó vagy új, származás, minőség megjelölés, átadási hely, ár, netto 100 kg-ig, készp. vagy 3 óra.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Table with columns: Árpa, ó vagy új, Faj, Hektoliterenkinti suly kg-ban, 100 kg. készp. ártól, ártig.

Előfordult határidőkötések takarmányfélékben.

Table with columns: Árpa, Határidő, Délelőtti és déli tőzsde, Délutáni tőzsde.

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns: Árpa, Határidő, Déli tőzsde zárata, Leszámoló ártolyamok.

Raktárállomány.

Table with columns: métermázs, Közraktár, Raktárház, Silos.

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1898. évi június hó 16. este 6 óráig június 16. este 6 óráig Budapestre vasuton és hajón érkezett a jelen szállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Table with columns: Az árú megnevezése, Értékzett, Elszállított.

Table with columns: a) helyi forgalomban, b) átmeneti forgalomban.

Table with columns: a fővármivatalnál előjegyzetelt.

Table with columns: Az árú megnevezése, Visszkivétel, Az árú megnevezése, A visszkivételre előjegyzett mennyiség métermázsban.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, június 17.

Mind a két ok, mely tegnap a tőzsdét oly feltűnően ellanyhította, megszűnt mára: a pénz olcsóbb lett, az eső pedig, habár csak délután állt el, mégis megengedte napközben is az égboltozatnak, hogy kék színet megmutogassa egy-egy rövid időre. A légmérő emelkedett és vele együtt, az értékek árai is. Már az előtőzsdén jobb volt a

hangulat; délben pedig a szilárd irányzat már határozottan volt érezhető. Később még Berlinből is jobb árak érkeztek; és így a vezető papírok árfolyamai mindannyian tetemesen fölébb mentek; osztrák és magyar hitel közel két-két forinttal, osztrák államvasut egy forinttal. A helyi értékek közül ismét a Schlick-féleket, a salgótarjániakat, a kerámiaiakat és az általános vagonkölcsonzót keresték leginkább és magasabb áron. A szilárdabb irányzattal és különösen a pénz olcsóságával összefüggésben a valuta és külföldi váltó ára is csökkent; estefelé azonban ismét fölébb ment valamivel.

Az előtőzsdén: Magyar hitel. 395.50—396.75, Osztrák hitelrészvény 357.60—358.40, Osztrák-magyar államvasut 359.25—360.50, Közúti vaspálya 387.— Villamos vasut 268—268.25, Rimamurányi 251.—251.25 forinton kötötetett.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.—, Magyar hitelrészv. 396.20, Aranyjárdék 121.10, Koronajárdék 98.95, Leszámitoló-bank 260.—, Jelzálogbank 250.75, Rimamurányi 251.—, Osztrák-magyar államvasut 360.25, Salgótarjáni 630, Déli vasut 78.25, Villamos 268, Közúti vasut 387.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Aranyjárdék 121.10, Bpesti takarékn és zálogk. 219, Salgótarjáni köszénhánya 628—632, Egyesült téglá és cementgyár 94, Magyar kerámiai gyár 176.50—177, Magyar hitelrészvény 396.25—397.15, Schlick-gyár 224—225, Magyar jelzálogbank 249.75—250.25, Magyar leszámítolóbank 260.75, Rimamurányi 251.75, Osztrák hitelrészvény 358.20—358.50, Általános vagonkölcsonzók 658, Osztrák-magyar államvasut 360.50—361.10.

Díjtízostítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50—1.75 forint, 8 napra 4.50—5.50 forint, június utójára 11—13 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, Magyar ipar és keresk. bank, Magyar jelzálogbank, Magyar leszámítoló bank, Rimamurányi vasmű, Osztrák hitelrészvény, Déli vasut, Osztr.-magyar államvasut, Közúti vaspálya, Villamos vasut.

Az utótőzsdén Osztrák hitelrészvény 358.30—360.10—359.30, magyar hitelrészvény 397.——398.50—397, osztr. magy. államvasut 360.75—361.75—361 forinton kötötetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table with columns: Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, Leszámítoló bank, Jelzálogbank, Rimamurányi vasmű, Közúti vaspálya, Déli vasut, Villamos vasut.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, június 17. Termények forgalom híján változatlanok.

Hivatalos jegyzések.

Table with columns: Faj, Ar 100 kilogrammokra, Pénz, Árú.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, június 17. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. — Baromfinál élénk árak csökkentek. Halban élénk, árak emelkedtek. Tej- és tejtermékekél élénk, árak szilárdak. — Tojásnál élénk, árak szilárdak. — Zöldségnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: borult, enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus. Marhabús hátulja I. 52-55 frt, II. 46-52 frt. Birkahús hátulja I. 44-46 frt, II. 36-44 frt. Borjúhús hátulja I. 52-60 frt, II. 40-52 frt. Sertésbús isorendű 52-65 frt, vidéki 53-59 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonként). Sertészsír hordóval 62.5-62.5 frt (109 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.0-1.20 frt. Csirke 1 pár 0.50-1.10 frt. Lud hizott kilonként 6-70 kr. — Különlék. Tojás 1 láda (1440 db) 29.5-30.0 frt. Sárgarépa 100 kötés 2.00-6.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 2.00-3.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt, II. 10-20 frt. Vaj I. rengető kilonként 1.70-0.80 frt. Tea-vaj kilonként 10.0-1.10 frt. Burgonya-rózsá 100 kiló 3.50-4.20 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.50-4.20 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.80-1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.40-0.60 frt.

Szesz.

Budapest, június 17. Irányzat változatlan. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 20-20 1/2 Finomított szesz nagyban 58-58.25, Finomított szesz kicsinyben 58.50-58.25, Élesztőszesz nagyban 58-58.50, Élesztő szesz kicsinyben 58.50-58.75, Nyersszesz adózva nagyban 57-57.1/4, Nyersszesz adózva kicsinyben 57.50-57.25, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 17-17.25, Denaturált szesz nagyban 22.50-22.75 Denaturált szesz kicsinyben 23-23.25. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett érendők.

Bécs, június 17. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 21-21.30 forinton kelt el. Zárlatjegyzés 21.10-21.30 forint.

Bécs, június 17. Kontingentált szesz kész árban 21.10 forinttól 21.30 forintig. Változatlan.

Prága, június 17. Adózott tripló-szesz nagyban 20.25-20.3/4 forint.

Trieszt, június 17. Kiviteli szesz tartályokszállítva 90% hektoliterenként nagyban 14 forint azonnali szállításra.

Brünn, június 17. Exkontingens szesz tartályokban változatlan áron jegyeztetett.

Czukor.

Prága, június 17. Nyers czukor 88% czukortartalom, franco. Aussig, Azonnali szállításra 12.85 frt, október-decemberi szállításra 12.72 forint.

Hamburg, június 17. Nyers czukor f. o. b. Azonnali szállításra 9.72, augusztusi szállításra 9.82, október-decemberi szállításra 9.67. Irányzat tartva.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, június 17. A mai külföldi jelentések általában gyenge irányzatról szóoltak, az időjárás is kedvezőbbre fordult, minélfogva a tőzsdén az irányzat bágyadt volt és az üzlet szűk körre szorított. A készáru piaczon nyugodt forgalom mellett az árak szilárdabbak. Kötetett: buza őszre 9.33-9.30 forinton, rozs őszre 7.33-7.29, zab őszre 6.07-6.05 forinton, tengeri július-augusztusra 5.35-5.34 forinton. Ezenkívül jegyezték: buza júniusra 12-12.05 forinton, zab júniusra 7.45-7.50 forinton, tengeri 5.28-5.30, repce augusztus-szeptemberre 13.20-13.30 forinton.

Borostó, június 17. Buza helyben 20.50 márká (= 12.06 frt) sárga. Buza helyben 20.40 márká (= 12.00 frt). Rozs helyben 16.50 márká (= 9.11 frt). Zab helyben 16.50 márká (= 9.70 frt). Tengeri helyben 12.00 márká (= 7.06 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Hamburg, június 17. Buza holsteini 202-212 márká (= 11.83-12.47 frt). Rozs meklenburgi 150-160 m. (= 8.82-9.41 frt). Rozs orosz 97-98 márká (= 5.70-5.76 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márká = 58.80 frt.

Páris, június 17. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 26.50 frank (= 12.64 frt). Buza júliusra 26.90 frank (= 12.35 frt). Buza július-aug-ra 25.00 frank (= 11.92 frt). Buza 4 utolsó hóra 21.50 frank (= 10.44 frt). Rozs folyó hóra 19.00 frank (= 9.00 frt). Rozs júliusra 16.00 frank (= 7.63 frt). Rozs július-aug-ra 15.00 frank (= 7.15 frt). Rózsá 4 utolsó hóra 13.90 frank (= 6.62 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, június 17. (Zárlat.) Buza folyó hóra 26.88 frank (= 12.78 frt). Buza júliusra 26.50 frank (= 12.64 frt). Buza július-augusztusra 25.60 frank (= 12.21 frt). Buza 4 utolsó hóra 22.15 frank (= 10.56 frt).

Pétóvár, június 17. Rozs helyben 6.50 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, június 17. Magasabb külföldi jegyzések és alig remélt sima prolongáció következtében a mai előtőzsdén lényegesen javult a hangulat. Pénz öt százalékért könnyen volt kapható. Az élénkség, melyet még a kedvező időjárás is előmozdított — főképp Alpesi és Tramway részvényekben nyilvánult. A szilárd irányzat a déli tőzsdén sem szűnt meg; leginkább Alpesi, továbbá Ländlerbank részvények kerestettek.

Az előtőzsdén: Osztr. hitelrészvény 357.65-358.25, Anglo-bank 157.—, Union-bank 295.50, Ländlerbank 225.25-225.75, Elbevolgyi vasut 262.25, Osztr.-magyar államvasut 359.75-360.65, Déli vasut 78.15-78.50, Török dohányrészvény 135.15-135.75, Májusi járadék 101.55, Alpesi bánya 158-160.60, Dunagőzhajózási 436-436, Uj Tramway 60, 20 frankos 9.53, Tramway 520-521.50, Osztrák koronajáradék 101.30, Török sorsjegy 60.60-61.10, Német márká 58.86.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 358.—, Bankverein 268.—, Anglo-bank 157.—, Union-bank 295.50, Osztrák-magyar államvasut 360.50, Déli vasut 78.25, Alpesi bánya 160.30, Márká 58.87, Májusi járadék 101.55, Török sorsjegy 61.—, Ländlerbank 225.50

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 358.25, Osztrák földhite 468.—, Anglo-bank 158.50, Bankverein 267.50, Unionbank 295.50, Ländlerbank 228, Osztrák-magyar államvasut 361.—, Déli vasut 77.75, Elbevolgyi vasut 262.50, Északnyugati vasut 248.50, Török dohányrészvény 136.—, 20 frankos 9.53, Alpesi bánya 161.80, Májusi járadék 101.55, Osztrák koronajáradék 101.35, Török sorsjegy 61.20, Német márká 58.87, Fegyvergyár 309.— forinton.

Déliután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjáradék 121.15, Magyar koronajáradék 98.90, Tiszai kölcsönorsorsjegy 139.25, Magyar földtehermentesítési kötv. 96.70, Magyar hitelrészvény 397.25, Magyar nyereségekészlet sorsjegy 157.50, Kassa-oderbergi vasut 190.40, Magyar kereskedelmi bank 1425.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.10, Magyar keleti vasuti állami kötvények 119.75, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 260.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 251.51, 4.2% papírjáradék 101.50, 4.2% ezüstjáradék 101.45, Osztrák aranyjáradék 121.40, Osztrák koronajáradék 101.20, 1860. sorsjegyek 141.50, 1864. sorsjegyek 193.—, Osztrák hitelsorsjegyek 201.25, Osztrák hitelrészvény 359.37, Angol-osztrák bank 157.50, Union-bank 295.—, Bécsi Bankverein 267.50, Osztrák Ländlerbank 228.25, Osztrák-magyar bank 912.—, Osztrák-magyar államvasut 361.37, Déli vasut 77.25, Elbevolgyi vasut 262.50, Dunagőzhajózási részvény 485.—, Alpesi bányarészvény 162.90, Dohányrészvény 135.50, 20 frankos 9.53, Császári királyi vert arany 5.66, Londoni váltóár 120.—, Német bankváltó 58.85, Az irányzat szilárd.

Bécs, június 17. (Utótőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyezték: Osztrák hitelrészvény 359.63, Magyar hitelrészvény 398.—, Anglo-bank 155.—, Bankver. 267.50, Union-bank 295.—, Ländlerb. 228.—, Osztrák-magyar államvasut 361.62, Déli vasut 77.50, Elbevolgyi vasut 263.—, Északnyugati vasut 249.—, Török dohányrészvény 135.50, Rimamurányi vasut 251.50, Alpesi bánya 162.50, Májusi járadék 101.55, Magyar koronajáradék 98.90, Töröksorsjegy 60.30, Német márká azonnali szállításra 58.86.

Berlin, június 17. Májusi járadék 101.50, Ezüstjáradék 101.25, Osztr. aranyjáradék 103.—, Magyar aranyjáradék 102.60, Magyar koronajáradék 99.25, Osztrák hitelrészvény 224.40, Osztrák-magyar államvasut 153.40, Déli vasut 33.50, Osztrák bankjegy 169.80, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 169.75, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.70, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.39, Orosz bankjegy 216.25, Olasz járadék 91.90, Laura-kohó 205.90, Harpeni 187.30, Olasz központi vasut 133.75, Török sorsjegy 114.50, Buxtehédi vasut 304.—.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 225.40, Osztrák-magyar államvasut 153.75, Déli vasut 33.50, Magyar aranyjáradék 102.60, Discontó-társaság 199.80, Szilárd.

Frankfurt, június 17. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 85.90, 4% osztrák aranyjáradék 102.80, 4% magyar aranyjáradék 102.80, magyar koronajáradék 99.35, osztrák hitelrészvény 308.50, osztrák-magyar bank 778.—, osztrák-magyar államvasut 310.—, déli vasut 69.50, Elbevolgyi vasut 225.—, bécsi váltóár 169.85, londoni váltóár 20.38, párisi váltóár 80.85, bécsi bankverein 227.50, villamos részvény 189.40, alpesi bányarészvény 135.50, 3% magyar arany-kölcsön 88.70, 4.2% papírjáradék 86.—, Az irányzat szilárd.

Frankfurt, június 17. (Utótőzsdé.) Osztrák hitelrészv. 304.25, Déli vasut 69.25, Osztrák-magyar államvasut 310.—.

Hamburg, június 17. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 85.70 osztrák hitelrészvény 306.25, osztrák-magyar államvasut 775.75, déli vasut 164.—, olasz járadék 91.80, 4% osztr. aranyj. 102.70, 4% os magy aranyjáradék 102.40, Az irányzat szilárd.

Páris, június 17. Uj 3% francia járadék 101.70, 8% os francia járadék 102.60, 3 1/2% francia járadék 103.45, Osztrák földhitelet 1292, Osztrák-magyar államvasut 779.—, Déli vasut 172, Ländlerbank 486.—, Osztrák aranyjáradék 102.75, Déli vasuti elsőbbség 388.—, Alpesi bánya 347.—, Török dohányrészvény 233.—, Török sorsjegy 109.50, Olasz járad. 98.20, Spanyol kölcsön 33.56, Meridional 630.—, Otomanbank 562.50, Rio Tinto 659.—, Debeers 692.—, Eastraad 118.50, Chartered 60.—, Randfontein 32.50, Szilárd.

London, június 17. (Zárlat.) Angol consolok 111.7/16, déli vasut 7.—, spanyol járadék 33.70, olasz járadék 92.37, 4% magy. aranyjáradék 102.25, 4% rupia 62.63, Canada pacificvasut 87.88, leszámítolási kamatláb 1/5, ezüst 26.13/16, bécsi váltóár 12.15, Az irányzat nyugodt.

New-York, június 17. Ezüst 58.—.

IDŐJARÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. június 17-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás min. 700 +, Alóntermetet Celsiusus szerint, Csapadék mm, Állomások, Légnyomás max. 700 +, Alóntermetet Celsiusus szerint, Csapadék mm. Lists various cities and their weather data.

Az Adriából egy depresszió Magyarországon vonult át, mely nagymérvű esőt hozott elő. Egyébként a légnyomás eloszlása megtartotta fővonásait.

Az európai időjárás tulajdonán felhős, hűvös és délen csapadékos. Hazánkban az utóbbi 24 órában országoserte esett az eső és pedig jelentékeny mértékben, úgy hogy mennyisége a tong 2 mellekben, Horvátországban, a Dunántúl és az Alföldön 20, 30 sőt 40 mm fölé ment. Az Alföldön az eső zivatar kíséretében záporozott volt. Vihart jelent Kolozsvár, Zombor, Nagyják (kevesé jéggel). A hőmérséklet jóval alacsonyabb a normálisnál. Az eső ma reggel számos helyen egyre tart.

Változóköny, hűvös, sok helyütt, főleg keleten még esős idő várható, élénk északnyugati szelekekkel.

VIZÁLLÁS.

— Június 17-én. —

Table with columns: Feljő, Vízjárás, Vízjárás reggel, Áradás v. apadás, Feljő, Vízjárás, Vízjárás reggel, Áradás v. apadás. Lists water levels and tides for various locations.

Magyarországi: * = Jéges víz; + = Gátolt; - = eső esik; < = áradás; > = apadás; ? = köztized.

A szerkesztőért felelős: a főszerkesztő.

A MILLIOMOS.

Angol regény.

(49)

Írta: CROKER M. B.

Már több mint két hónap óta van itt, egy napra sem távozott és mindenki azt hitte, hogy csak azért marad itt, mert nincs pénze a továbbutazásra. Mit jelent mindez?

— Ezt a talányt én sem tudom megfejteni, valami fiatal hölgynek kell lennie a játékban. Talán az a rózsaszínű ruhába öltözött, akivel éppen most tánczol.

VII.

Amikor Jervis Mark örömteljesen Honorhoz sietett, hogy a vacsora előtt még egyszer tánczra kerje, azonnal észrevette, hogy valami nincs rendben. Hiába kereste ajka körül az elbajoló mosolyt. Arc kifejezése szigorú volt és komoly és úgy nézett reá, mintha idegen volna. Megerősítette az a futó pillantás, melyet előbbi tánczosára vetett. Ugy emlékezett, hogy látta már a fiatal embert, csak azt nem tudta még, hogy hol; de a barátságos üdvözlés megoldotta ezt a rejtélyt.

— Jó napot, Jervis. Én a Viktorián együtt jöttem önrel.

— Igen, már emlékszem! Örülök, hogy itt láthatom. Azóta bizonyára éppen olyan sokat utazott, mint mi?

— No, a hallottakból ítélve, az utóbbi időben ön nem sokat utazott.

— Nem, nem is állíthatnám, felelte Mark röviden és azután Honorhoz folytatta: Ez a mi keringőnk.

Egy pillanatig büszkén és szótlanul tekintett reá Honor.

— Igen, de én nem akarok tánczolni. Köszönöm.

— Oh, kérem, csak még ezt az egy keringőt tánczolja, akkor azután jöhet az özvív! mondotta Mark, miután az idegen eltávo-

zott. Látom, hogy mindent tud, de ezt késebb tisztázhatjuk, csak a keringőt ne mulasztuk el.

Honor szenvedélyes tánczos volt és a tükörsima padló, a jó zene és a kitünő tánczos nagyon csábította. Igen, mondotta magában, még ezt a keringőt tánczolom, azután jöjjön az özvív!

A rövid szünetek alatt egy szót sem szóltak egymáshoz. Honor felre nézett, mintha csak a többi ember érdekelné és amikor tánczoltak, Marknak úgy tűnt fel, mintha Honor nem tánczolna már a régi kedvvel, odaadással, mintha irtóznék a milliomos érintésétől. Végre véget ért a táncz; a bál társaság kitódult a kertbe és a verandára, Mark és Honor pedig követték a többieket. Elmentek Sally néni mellett, aki egy fekete, átlátszó legyezővel akarta ásitását palástolni és Langrishe asszony mellett, aki több öregebb asszonynak Sir Gloster állapotáról tett jelentést. Kart karba öltve mentek végig a verandán, lementek a lépcsőn és végre leértek a fakorláthoz, amelytől a kertbe és a tennishelyekre nyílt kilátás. Meleg, holdvilágos este volt. Szellő sem mozdult. Egész sereg fiatal pár ott csatangolt, állt vagy ült és még a bálányák is kijöttek, hogy a juniusi este szépségét élvezzék. Ellőtűk a távolban ott volt India fehér koronája, a Himalaya hóhegyei, a hátuk mögött a kertben harmattal áztatott rózsák, liliumok és heliotropok pompáztak.

— Látom, hogy kistült már minden! kezdte Jervis amaz elv alapján, hogy félig csatát nyert az ember, ha az első csapást méri. Ön mindent tud!

— Igen, Jervis ur, felelte Honor, aki most lassan feleje fordította arcát, de mondhatom önnek, hogy ezért a csalódásért éppen nem vagyok hálás önnek.

— Sőt nagyon haragszik reám.

— Nem haragszom éppen, felelte reszketve, miért haragudnám? Csak okosabb va-

gyok, mint azelőtt voltam. Önnek örömet szerzett az, hogy az embereket felültette és a sikerből ítélve, ön kiválóan értett ehhez.

— Ön nagyon szigorú, de megengedem, hogy rászolgáltam erre.

— De én egyszerű leány vagyok és nem viszonzhattam a meglepetést hasonló meglepetéssel, egyszerű leány, akinek kis tehetsége van a hegedűjátékhoz és sohasem titkolja el véleményét.

— Ön haragszik, mert nem vagyok „szegény rokon“, felelte kitérően Mark.

— Igen! Ön bizonyára emlékszik, hogy körülbelül két hónap előtt Sladen ezredes, éppen ezen a helyen, az ő ismeretes gyöngédségével megemlékezett a milliomosról, az ön unokabátyjáról. Akkor, egészen jól emlékszem reá, nevetett és most ismét mosolyog. Mégis csak nagy élvezet lehet az, ha így rászedi az embereket.

— Engedje meg, Gordon kisasszony, hogy valamire emlékeztessem. Tudja-e még, hogy akkor este azt mondotta, ha gazdag ember volnék, egy szót se szólna hozzám. Akkor ugyszólván díjat tűzött ki a szegénységre.

— És most ismétlem, amit akkor mondtam! Most, miután mint gazdag ember áll előttem — itt egy pillanatra visszatartotta lélegzetét — nem beszélek többé önrel!

— Ezt nem mondhatja komolyan, Gordon kisasszony. Legalább hallgassa meg, mit mondhatok védelmemre! Legyen igazságos!

Honor nem felelt, hanem — keztyűjének teljes pusztulására — a fakorlát hóját kezdte leszedgetni.

— Tegyük fel, hogy én volnék a milliomos, de még akkor sem én vagyok a gazdag ember, hanem a nagybátyám. Ő, mint gyáros, nagy vagyont szerzett és én fogadott fia vagyok. Gyermekekévé fogadott, amikor tíz éves voltam és mindig nagyon jól bánt velem.

(Folytatása következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szombat, 1898. június 18-án.

VIGSZÍNHÁZ.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

724. szám. 724. szám.

Mozgó fényképek.

Böhömet 3 felvonásban. Írták: Blumenthal Oszkár és Kademburg Gusztáv. Magyarosította: Heljai Jenő.

Személyek.

Kapor Kálmán
Mariska
Gimes Bélint
Köcs
Kázar Vilma
Kaján Tibor
Kesztyű Boris
Ladányi Abjós
Gombos
Júlia

Tapolczai
Delli E.
Balassa
Rostagni
Kalluár P.
Gál
Góth
Szerényi
Szúke
Munkácsy M

Kezdeté fél 8 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR

Igazgató Feld Zsigmond.

Rómeo és Julia.

Szomorújáték 5 felvonásban. Írta Shakespeare, fordította Szász Károly.

Kezdeté 7 és fél órakor.

Ős-Budavára

Nyitva délután 4 órától, reggeli 4 órig. Ma, szombat, június hó 18-án

Confetti Jour-fix.

2 varieté-előadás

esti 1/9 és 1/11 órakor.

Új I Tejero Rositta, Sevilla csillaga. Belépő-díj 50 írt. Gyermekek 10 kr. Morsókélt árú belépő-jegyek az összes nő-hánytőzsdékben.

Rákosi Szidi nyilvánossági joggal főruházott színészekelőjének vizsgálati előadásul mérsékelt helyarátkkal

Virágakadás.

Jelenetek az

Elektrából.

A kaméliás hölgy

3-dik felvonása.

A gésák

2-dik felvonása.

Kezdeté 7 1/2 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ
Ó-BUDÁN.

Igazgató: Fejér Dezső

Horváth Zoltán színészekelőjének növendékeivel

Egy szegény ifju története.

Kezdeté 7 és fél órakor

BUDAI SZINKÖR.

Hoffmann meséi.

Operette 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

Vendéglő-megnyitás Ős-Budavárban

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására adni, hogy Ős-Budavárban a volt Karikás-féle

nagyvendéglőt

bérbe vettük és azt május hó 15-én megnyitattuk. Mindent elkövtünk, hogy a helyiség kényelemmel legyen berendezve és kiváló gondot fordítunk a konyhára, hogy izletes magyar ételek és kitünő italok kiszolgálása által rendes városi árákon a n. é. közönség megelégedését kiérdemljük, Naponta **Banda Marcsi és fiai zenekara** fogja a n. é. közönséget mulatattni.

Szíves pártfogásért eszednek

kiváló tisztelettel
Putzer György és Hegyesi József.

Kiadó lakások augusztus 1-ére

Ohlói-ut 18. sz. a. ujonan épült házban:

Földszint	Bolt-helyiség 700 írt.	portállal ellátott, 2 nyílásu.
I. emelet	Üzleti helyiség vagy lakás 1400 írt.	3 udvari szoba, 1 nagy 92 négyzetméteres és 1 kisebb munkaterem, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, kamra, 2 klozet, pincze és padlással, az udvari traktusban külön fedett folyósóval, direkt bejárat a lépcsőházból.
II. emelet	Lakás 750 írt.	2 utcai szoba, 1 udvari szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 750 írt.	3 utcai szoba, elő-, fürdő-, cselédszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 700 írt.	2 utcai, 1 udvari szoba, elő-, fürdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 700 írt.	3 utcai szoba, elő-, fürdő-, cselédszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
III. emelet	Lakás 380 írt.	2 udvari szoba, előszobával, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.
	Lakás 340 írt.	2 udvari szoba, előszoba, konyha, kamra, klozet, pincze és padlással.

Utcai lakásokban gáz- és villamosvezeték, parkéta tapéta stb. Udvari lakásokban gázvezeték, parkéta fedett folyósók, kertre nyíló kilátással.

Szt.-Lukácsfürdő.

Étterem, kávéház és amerikai bar.

Helyiségeiben egész nap

katonazene.

Étkezés teríték szerint. Pontos kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Tisztelettel Fodor L. József.

A Kőbányai Király-Sörfőző

dr. Korányi és dr. Kéty egyetemi tanár urak által

gyógyezelőkre ajánlott

„Malátasöre“

legbajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál,

gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemesebb üdítő-ital.

Megrendelhető a gyári irodában Kőbányán, vagy a városi irodában VII., Kertész-utca 40.

Plissé és Gouvré-intézet.

Wald Gyula

BUDAPEST,

VII., Király-utca 21.

Legfontosabb és leggyorsabb eszközése minden e szakmába vágó munkáknak. Vidéki megrendelések postafordultával. 865

Nyaralók- és fürdőzőknek elűzőtéseket felvételre.

948

legjobb magyar, német, francia és angol művek nagy választéka.

Dr. Mandel Mórnó
Andrássy-ut 23.

Tornaeszközök, függőágyak, kötélárúk, hálók ruhateríték fehér kenderből, zsinórok, tüllök, hevederek, zsákok és ponyvák, valód angol Lawn-Tennis és korti társas-játékok.

Soffer Antal

Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
Vidékre árjegyzék szerint.

An. é. hölgyközönségnek tudomására hozzuk, hogy a 32 év óta fennálló

LEFKOVITS és KÁRY

(V. Gizella-tér 4. sz.) selyem-, bársony-, csipke- és szalag-üzletünket átadtuk, hosszabbidőn volt munkatársunknak Ulmer Miksa és a Fischer Simon és Társai cégénél alkalmazott Bárczai András és Donát Jenő uraknak. Kérve az irántunk bizalmat továbbra is részükre.

Mély tisztelettel

KÁRY SÁMUEL,

KÁRY LINA, mint a

Lefkovits és Káry-cég volt tulajd.

Értesítjük a n. é. hölgyközönség, hogy a

LEFKOVITS és KÁRY

(Budapest, V., Gizella-tér 4. szám)

selyem-, bársony-, szalag- és csipke-üzletét átvettük s az összes árukat a legolcsóbb átvételi áron árusítjuk el. Mély tisztelettel várjuk b. látogatásukat

Donát Jenő, Ulmer Miksa, Bárczai András

mint a

Lefkovits és Káry-cég tulajdonosai.

FOGAK

injectio. Igen tartós fogtömés. Fogkoronák gyökörökre illesztetnek, melyek a szápadást fölöslegessé teszik.

Fogorvos dr. NEUFELD,

Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota. Vasár- és ünnepnapokon délután 4-5-ig.

Czimbalom

kedvelőknek van szerencsém szab. hírneves „Centrális” czimbalmát pedálfal vagy anélkül megajánlani. A „Centrális” czimbalomnak azon előnye van, hogy a fenékén alkalmazott aczérrudak fenékének megrepedését megóvják és elhárítják az örökös hangolást. — Tekintetbe véve hangszer-üzletem szak- és czélszerű berendezését és az anyagok nagybani beszerzését, azon kelleme helyezte jutotiam, hogy gyártmányaimat felette olcsóbb vételáron bocsáthatom forgalomba, mint bárki. Felt kell említenem, hogy hangszeraim begyakorolt munkásaim által felügyeletem alatt készíttetnek.

Számos elismerést bármikor rendelkezésemre bocsáthatok. APPEL IG. Gróf Károlyt-24. Budapest, Alapított 1872. 2 évi jótállás. Képes árjegyzék ingyen.

Firom női fehérneműeket és menyasszonyi kelengyéket júliajus árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Társai

szepességi vászonraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

G. Németh I. ügyvéd irodája

Gyorsan eljár peres és peren kívül ügyekben a törvénykezés bármely ágában. Specialista a közigazgatás terén és szakszerűen elintézi

katonai ügyeket,

(reklamációk, szabadságolás, póttartalékbahelyezés, nősülési engedély stb.) Eljár az

ipari ügyekben,

(iparigazgatás, engedély, békéltető-bizottság, iparhatóság előtti viták és kihágási ügyek, telepengedély stb.) Kiszikszól az adataimokat, italmérségi jogot stb., valamint elutózi az adó- s illeték-ügyeket. Levélben megkeresések gyorsan foganatosítanak. Vidéki ügyvédek helyettesítése mérsékelt díjak mellett. Irodai órák: 8-12-ig. 3-6-ig.

A modern vegyészeti hatálmás haladása és az ebből származó számtalan köznevelés készítmények sem voltak képesek a 30 éven át bevált

Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot

elnyomni, a legjobb bizonyíték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyújtott szépbőszerről van szó. Ezen nyirfa-balzsam egy sajátos 30 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján praeparálták és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy a bőr felső rétegeit lebontja és ez által az alsó tisztított bőr felületén az összes szennyező anyagok, megakadnak mindenféle kiütést, szepit, vörös foltokat és anyafoltokat, simítja a ráncos bőrt és a himlőhelyeket lassankint teljesen eloszlatja és az arcbőrnek úde és egészséges színt kölcsönöz.

1 korsó ára használati utasítással együtt 1.60.

Benzoe-szappan

ajánlatos. Egy darab ára 60 és 35 kr. Raktáron minden jobb gyógyszertárban. Főraktár Magyarország részére Török József gyógyszerésznél Budapest, VII., Király-utca 12. sz. (287)

Pollitzer Mór és Fia

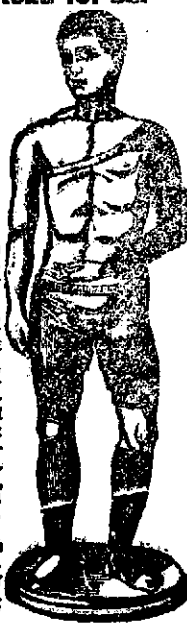
orv. és kir. szabad. orthopaedial kötszerkészítők. Alapított 1860.

Csak V., Deák-Ferencz-utca 10. Ez.

Fontos szenvedőknek.

MR UJDONSÁG.

Pollitzer-féle újonnan javított cs. és kir. szabad. gummi sérvkötő, a legjobbnak van elismerése és monarchiák határain túl is nagy elismerésnek örvend. Nem csúszik le a testről, nem gyakorol kellenetlen nyomást, úgy éjjel, mint nappal hordható. Czélközönsége által az eddigi sérvkötők hiányait pótolja. A poltók a sérvhez időnithatók és biztonsági örvél van ellátva, melyek a testről való lecsúszást megakadályozzák. Arak egy oldalra 7-10 frt, kétoldalra 10-12 frt. Megrendelésnél a test bőrsége kéréttik. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és francia sérvkötőkben. Suspensorium, háskötő, göröcsér-gummihasny, egyenestartó. Méhcsokkendő, légszára ágybát és havi-baj felfogók dus választékban kaphatók, valamint a legfinomabb francia és angol GUMMI különbözőségeik; valódiak jótállás mellett. Rendel. eredeti dobozban, tucatsza 8, 4, 6 és 8 forintért. Rendel. egyenként csomagolva, tucatsza: 8, 4, 6 és 8 frt. Capote amer. (rövid) fehér színű tucatsza 8 és 4 frt, narancsszínű 6 és 8 frt. Fiktória tucatsza 4, 6 és 8 frt.

Hálhólyag (Hosszu) tucatsza: 8, 4, 6 és 8 frt. Hálhólyag (rövid) tuc. 4 és 6 frt. Poly Borus Haaso drójs 3 frt. Poly Pansz Mensinga darabja 3 forint 50 krajczár. Párisi örvongyar tucatsza 4 és 6 frt.

Előfizetések

Hirdetések

felvételnek lapunk kiadóhivatalában VIII., József-körút 65. szám.

1474-1898. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott hivatal irásbeli tárgyalás után áruba bocsátja a csornoholovai erdőgondnokság kerületében az 1899. évi július hó 1-től számítandó 5 éven át az üzemterv szerinti évente termelendő mintegy 10-13000 m³-t tevő jegenye-, fenyő-, rönk-, szálfa- és 500,000-1.000,000 drb. fenyőszindely mennyiséget, valamint a szerződés életbelépése alkalmával, esetleg készletben levő fenyő- és keményszelvényárakat és műfaanyagot is. Együttel bérbeadja a rönkök feldolgozására szolgáló lyuttai és csornoholovai egy-egy keretű fűrészgépeket az ezekhez tartozó épületek- és rakodókkal együtt.

Az említett termékek közül a rönk és szelvényáru a fűrészgépek mellett, a szálfa tövön az erdőn, a szindely végül az üngvölgyi h. é. vasut dubrinicsi állomása mellett rakodón fog átadatni.

Kikiáltási árak gyanánt megállapíthatnak:

I. A jegenye-fenyő rönkört m³-ként:

a lyuttai fűrészgépnél 3 frt 07 kr, a csornoholovai fűrészgépnél 3 frt 38 kr.

II. A jegenye-, fenyő-, épület- és szálfaért m³-ként:

az erdőben tövön, még } 28 cm. középátmérő alatt 1 frt 73 kr. pedig: } 28 cm. és ezen felüli közép átmérővel bírónál 1 frt 04 kr.

III. A szindely 1000 darabjéért, még pedig:

a 60 cm. hosszúért } átadva a dubrinicsi vasuti 6 frt 76 kr, az 50 cm. } állomás rakodóján 5 frt 57 kr,

IV. A fűrészgépeknél esetleg készletben levő és átadandó fenyő- és kemény-szelvényárakért, valamint

műfáért a mindenkor fennálló árszabály szerinti árak 5 (öt) százalékos leengedéssel.

Itt megjegyeztetik, hogy a kemény szelvényárak és a műfára, az időnkint érvényben levő árszabályban a bükk, nyír, nyár, kőris, juhar, szil- és tölgy-szelvényárakra megállapított árak irányadók.

V. A fűrészgépek évi bérösszege fejében:

a csornoholovaiért 600 frt. a lyuttaiért 300 frt.

Külön-külön ajánlatok teendők az I., II., III. és V. pontok alatti tárgyakra és külön ajánlat a IV. pont alatti anyagra: megjegyezvén, hogy egy és ugyanaz a vevő mind a két csoportot is kaphatja, de csak külön-külön ajánlatok alapján.

Az 1000 (Egyezer) frt bánatpénzzel és ivenként 50 kr bélyegjeggyel ellátandó 1898. évi június hó 30-án déli 12 óráig alulírott hivatalnál benyújtandó, ajánlatokban felajánlandó árak számjegyekkel és betűkkel is világosan kiirandók, egyúttal pedig az is kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismerve, azokat magára nézve kötelezőnek tekinti.

Végül tüzetes tájékoztatásul az is közzétételik, hogy a kincstárnak jogában áll a benyújtott ajánlatok közül azt fogadni el, mely nézete szerint a legelőnyösebb, még abban az esetben is, ha abban nem a legmagasabb ár lenne megajánlva, hogy továbbá utóajánlatok semmi szín alatt sem vétetnek tekintetbe.

Ungvárt, 1898. évi június hó 1-én.

Magy. kir. főerdőhivatal.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindener könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körut 65. szám.

Előre fizetendők készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körut 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. *Szv. Malácvits György* nagylőszde.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt *Eisenbach Vilmos* írszerkesztésde.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. *Szántó Már*, dohánytőzsde
- IV. „ Harisch-bazár *Déval Józsefné*, dohánytőzsde
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám *Hemetsch A. J.* dohánytőzsde és újságárda.
- V. „ Nagykorona-utca 20. sz. *Löwinger Gyula*, írszerkesztésde.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. *Well Vilmos*, dohánytőzsde
- V. „ Váci-körut 6. szám *Moreno Janka*, dohánytőzsde
- V. „ Lipót-körut 22. szám *Wollák Zsigmond*, dohánytőzsde
- VI. „ Teréz-körut 54. szám *Brauer nővérek*, dohánytőzsde.
- VI. „ Andrássy-út 48. szám *Kohonyó Ilona*, dohánytőzsde.
- VII. „ Erzsébet-körut 50. szám *Heisler Béza*, dohánytőzsde.
- VII. „ Erzsébet-körut 7. szám *Frend J.* dohánytőzsde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. *Sopronyi V.* dohánytőzsde.

„Poste-restante“ hirdetések bélyegilletékesek.

Apró hirdetések 20 krajczáron alól nem közöltetnek.

LEVELEZÉS.

Intelligens urnő ép oly ur barátságát keresi, mivel a francia nyelvet gyakorolhatná. Leveleket „Barátság“ alatt kér a kiadóhivatalba. 4824—1

Marta. Malgré tous n'ose pas écrire ouvertement vous embrasse. 1491—1

€ 26. Válaszomat a kiadóhivatalba címeztem F. 1497—1

Vá. . . . y. Nincsen semmi bajom, ne busuljon, rövid idő múlva már ki is szabad mennem. H. . . . j. 4854—1

Máriai- utcai szép asszonyt nagyon éri az, ki e lapra figyelmeztette, hogy adjon alkalmat a megismerkedésre. Levelet kér „Jóbarát“ czimen a kiadóba. 1495—1

Ismeretség. Előkelő állású csinos külsejű vigkedélyű fővárosi hivatalnok vagyok, ismeretség hiányában az Országos Hirlap apróhirdetéseivel fordulok és ennek közvetítésével oly szellemes helybeli vagy vidéki hölgyvel akarok ismeretségbe lépni. Kinek szellemes sorai elűzik az élet sanjarnságait. Levelek „Antonius“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4852—1

Komoly ajánlat. 40 éves rom. kath. vagyonos földbirtokos garçon ember vagyok, hosszab külföldi utat szándékozom tenni és e czélból független szép hölgyvel óhajtanék ismeretséget kötni, ki engem ezen hosszabb uton elkísér. Levelek „Garçon ember“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4844—1

HÁZASSÁG.

Fiatal intelligens özvegyasszony, intelligens jó módú özvegy ember ismeretséget óhajta házasság czéljából. Csakis komoly ajánlatokat kér „Komoly“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába. 4820—2

Jó keresettel bíró iparos vagyok, ismeretség hiányában ez uton szeretnék ismeretséget kötni keresztény családból származó jól nevelt 20—22 éves hajadonnal. Leveleket a kiadóhivatalba kérek címezni „F. B.“ jelige alatt. 4782—2

Intelligens, fess, komoly gondolkozású 30 éves uriember, kinek egy jólmenő üzlete van. ismeretséget óhajta kötni nagyon szép és művelt leánnyal, kinek néhány ezer frt hozománya van. Leveleket „Házasulandó 30.“ alatt kér a kiadóhivatalba. 4668—2

ALLÁST KERES.

Raktárnoki, felügyelői vagy ehhez hasonló állást keres egy intelligens fiatal ember (kiszolgált őrmester), azonnali vagy szeptember 1-ére való belépésre. Beszél magyarul és németül. Ajánlatok, a feltételek megjelölésével „Raktárnok“ czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 4896—3

Kárpitos-segéd keres foglalkozást helyben, fürdőhelyen, vagy magánházakba. Szíves ajánlatok „Ügyes kárpitos-segéd“ czim alatt a kiadóhivatalba hűlőndők. 4814—3

Házvezetőnő, ki eddig mint komorna volt egy igen előkelő házában alkalmazva, házvezetőnői állást keres. Czim a kiadóban. 4796—3

Házfelügyelőnek ajánkozik egy gyermektelen házaspár, a férj lakatos. Levélbeli szíves megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Házmester“ czimen. 4842—3

Nevelőnek ajánkozik egy katolikus tanító. Szíves megkeresések „Árva“ czimmal Zavarra, (Pozsonymegye) küldendők. 1493—3

Házvezetőnői állást óhajta elnyerni egy intelligens 26 éves özvegy nő. A főzést nagyon jól érti, valamint a falusi gazdálkodás kül- és belső munkáit jól végzi. Szíves megkeresést „Özvegy nő“ jelige alatt a kiadóba kér. 4628—3

Intelligens családból származó nevelőnő, ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, szépen zongorázik és francziául is tanít, állást keres. Szíves megkereséseket e laphoz kér „Nevelőnő“ czimen. 4794—3

Intelligens urinő, ki 6 éven át egyedül vezetett egy nagyobb üzletet, elszámolásra ismét átvenni helyben vagy vidéki városban bármilynemű üzletet. Referenciák, esetleg 200 frt óvadék az átadónak rendelkezésére áll. Leveleket „Lelkiismeretes munkálkodás“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 4818—3

100 korona jutalmat adok annak, ki nekem egy gazdatiszti állást szerez. Levélbeli szíves megkereséseket a kiadóhivatalba „Gazdatiszt“ jelige alatt kéretnek. 4850—8

ALLÁST KAPHAT.

Ügyes nőiszabónők felvételnek. Czim a kiadóban. 4746—4

Jó családból való ügyes fodrásznő sűrűszen keresetk. Czim a kiadóban. 1499—4

Kisasszony bécsi intézet részére azonnali belépésre kerestetik. Szépirás föfeltétel. Csakie oly pályázók lesznek tekintetbe véve, kik a magyar és német nyelvben kellően jártasak. Ajánlatok Fischer J. D. hirdetési irodájába, Zsibárus-utca 7. „Bécsi intézet“ jelige alatt címezendők. 8833—4

Elárúsitónő kerestetik vidékre. Csakis olyanok pályázhatnak, kik e téren nagy jártassággal bírnak és a magyar, német nyelvet tökéletesen bírják. Írásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével „Nagy tehetség“ jelige alatt a kiadóba címezendők. 4822—4

Vaskereskedésbe társat keresek, 3000 forint tőkével. Czim a kiadóhivatalban. 1477—4

OKTATÁS.

Demoiselle anglaise parle parfaitement le français a encore des leçons libres. Lettres sous chiffre „C. S.“ a l'expedition de ce journal, et on peut savoir son adresse a l'expedition. 4768—5

Magyarul és németül tanít naponta 1—2 órái francia társalgásért intelligens egyén. Czim a kiadóban. 4104—5

BIRTOK VÉTEL ÉS ELADÁS.

Nógrádmegyében több kisebb-nagyobb birtok eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4718—6

ELADÁS.

Egy ebédő-óvíván helyszüke miatt minden áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 4798—8

Borbély-üzlet kitünő forgalommal a főváros legélénkebb utcájában családi körülmények miatt olcsón eladó. Venni szándékozók írjanak e laphoz „Jövedelmező“ czimen. 4712—8

Négy kölyök-vizsla, (telivér) öthetes, eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal. 1461—8

VÉTEL.

Jóhangu cimbalom kerestetik megvételre olcsó ár mellett. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbit „Olcsó, de jó“ jelige alatt. 4836—9

Női kerékpárt keresek megvételre. Írásbeli ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Könyü gép“ czimen. 4834—9

KIADÓ SZOBÁK.

Egy elegánsan butorozott Zablakos utcai szoba teljesen külön bejárattal a lépcsőházból, fürdőszoba használattal, egy ur részére július 1-ére kiadandó. Czim a kiadóhivatalban. 4826—10

Laktárs kerestetik egy csinosan butorozott külön bejáratu szobához, esetleg teljes ellátással is 30 frtért. Czim a kiadóban. 4716—10

Egy szép utcai szoba a Szentkirályi-utczában, esetleg zongorahasználattal, csakis intelligens nőnek, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4726—10

25 frtért teljes ellátást külön bejáratu szobáival nyer 1 fiatal ur. Czim a kiadóhivatalban. 4690—10

A Podmaniczky-ablakos balkonos utcai szoba az első emeleten kiadó. Esetleg teljes ellátással. Czim a kiadóhivatalban. 4572—10

Városmajor-utca legszebb pontján, nagy kert közepén július és augusztus hónapokra egy csinosan butorozott külön bejáratu szoba kiadó. Czime megtudható a kiadóhivatalbar. 4688—10

LAKÁS KERESTETIK.

Előkelő izr. családnál keres különbejáratu szobát teljes ellátással egy fiatal ember. Ajánlatot a kiadóhivatal továbbit „Építész“ jelige alatt. 4832—12

Két-három szobás lakás kerestetik Visegrádon, a nyári hónapokra. Ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit „Sürgösen“ czim alatt. 4660—11

Lakást keresek Rákos Palotán, közel a villanyos vonathoz, 1 esetleg 2 szobát, konyhát és kertet. Mielőbbi leveleket a kiadóba kérek „Olcsó“ lakás jelige alatt. 4774—11

Két három szobás lakás kerestetik a Ferencz-köruton az I-ső vagy II. emeleten. Ajánlatok az évibér felemelésével „Lakás 1“ czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 4828—11

HITEL—PÉNZ.

4—5% -os törlesztéses kölcsönt és konvertálósokat I. helyre jelzálogkölcsönöket II. és III-ik helyre, pénzkölcsönt váltóra, nyugdíjra, örökségre, katonai házassági óvadéokra, ugyszintén közhivatalnokoknak és katonatiszteknek 12 évi törlesztésre kieszközől gyorsan előleg nélkül **Hitel- és irgatlaa forgalmi iroda** Klein H. Budapest. Kerepesi-út 69. Válaszbélyeg kéretik. 1481—14

*KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Fűszer-(szatócs) üzletnek alkalmas helyett keresek, lakással vagy a nélkül. Czimem a kiadóhivatal megmondja. 4464—17

Nagy bolthelyiség a József-körut legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, romnek, egyleti helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség I-ső emeleten augusztus 1-ére kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

KÜLÖNFÉLE.

Mely jobb-módu és jószívü család lenne szíves egy 6 évet elmúlt fiucsót örökre fogadni. Levelek „Árva fia“ czimen a kiadóhivatalba kéretnek. 1489—18

Fedett kuglizót zártkörű társaságok egyes napokra bérbé vehetnek. Czim a kiadóban. 4744—18

Jgen ügyes nőiruhavarrónő, szerény díjazás mellett készit lelegegánsabb ruhákat. Czim a kiadóhivatalban. 778—18

A legjobb magyar élcslap az „Üstökös“. Most sorra közli pompás karikatúrákban a nevezetesebb és ir okatművészeket.

Ebédkosztot keresek intelligens keresztény családnál a József-városban. Az igények megjelölésével ellátott ajánlatokat a kiadóhivatal közvetit „Jó konyha“ jelige alatt. 4840—18

TOTIS

kerékpár-tőzsdéje

Erzsébet-körut 58. szám, Király-utca sarkán. Használt kerékpárok vétele, eladása és becserelese új gépekre. Javító- és koleszónzó-intézet.